

DALYVAUKIME WASHINGTONĖ

ŽYGYJE DĖL ŽMOGAUS TEISIŲ!

BELGRADE NELAUKTINA STEBUKLŲ...

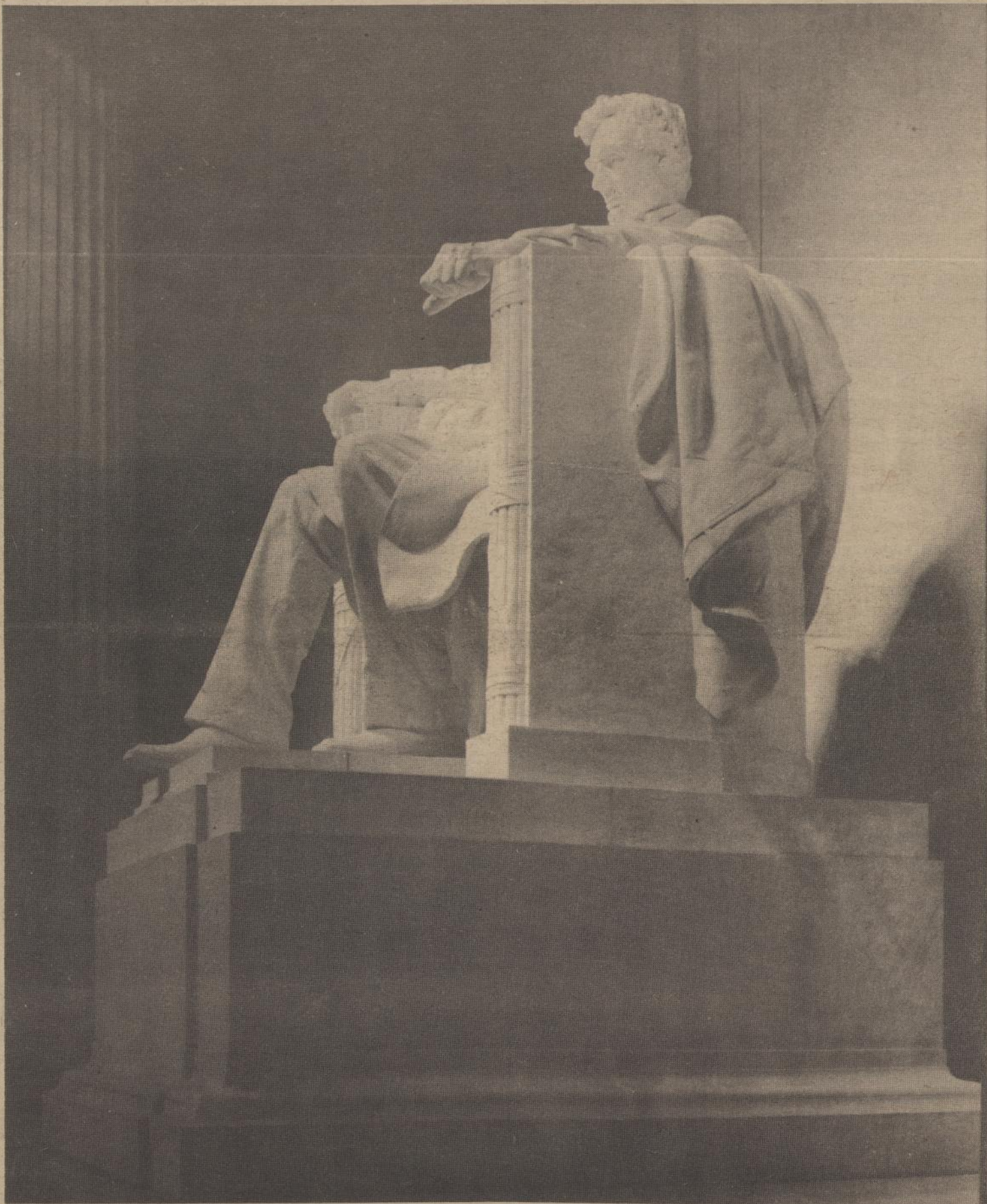
R. ŽYMANTAITĖ

Š. m. rugsėjo 9 d., Washingtono Valstybės departamentas sukvietė ne valstybinių organizacijų atstovus apsvarstyti įvairių su Balgrado konferencija susijusių klausimų. Tai antras susitikimas po gegužės mėn. informuojant apie Amerikos laikyseną Belgrade vykstančią konferenciją. Ši kartą vyko neformalus pasitarimas tarp auditorijos ir į Belgradą vykstančių JAV delegatų.

Atidarymo trumpą žodį tarė Valst. Departamento advokatas Matthew Nimetz, nusakdamas pagrindinius uždavinius diplomatų suvažiavime Belgrade, kur bus atstovaujamos 35 valstybės. Bus svarstomi trys svarbiausieji klausimai: 1) patikrinimas JAV, SSSR ir Rytų Europos dokumentacijos liečiančios Helsinkio nutarimus, 2) susitarimas dėl naujų pasiūlymų įgyvendinti Helsinkio aktą ir 3) dėl tolimesnės procedūros metodų. Jis paminėjo, kad Vakaruose stipriai jaučiama nuomonė, jog Belgrado konferencija nebus pasikutinė, bet bus nustatytas planas bei data dėl tolimesnio suvažiavimo. Tokia tolimesnė data duos vilčių ir laiko efektyviau iškelti atskirus klausimus.

Keletą žodžių tarė Arthur Goldberg, buvęs vyriausias JAV delegatas Jungtinėse Tautose, kuris dabar yra prezidento Carter nominuotas ambasadoriaus ir JAV delegacijos pirminko pareigoms. Jis užtikrino auditoriją, kad jo vadovaujama delegacija Belgrade laikysis nuomonės, kad Helsinkio aktas yra visų pasirašiusių valstybių sutartis ir jis nedaleis sovietams priešintis dėl to akto neturėjimo juridinės teisės. Tai yra visoms pavergtoms tautoms naudingas pasisakymas, nes iki šiol net buv. prez. Fordas aiškino, kad šis dokumentas neturi legalaus pripažinimo, ką nuolat sovietai įrodinėja. Be to, Goldberg sakė,

(Nukelta į 3 psl.)

Lincolno paminklas Washingtonė.

CARTERIO SUTEMOS

Ar tik jis nebus vieno termino prezidentu?

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Prezidentas Carteris buvo išrinktas kaip paprastas ir doras žmogus, kuris gali išgelbėti Ameriką. Praėjus pusei metų atrodo, kad tos ypatybės faktinai prieštaraus politikos esmei ir noras jomis dangstyti tik be reikalo sukomplikuoja situaciją.

Kaip tik užpereitą savaitę ištisas 6 dienas per ABC televizijos tinklą buvo rodomas filmas "Washingtonas

už uždary durų". Joje nebuvo skaitomasi su tikra tiesa. Kad išsisukti nuo galimų bylų, pavardės buvo parkeistos, kas savo keliu leido dar mažiau skaityti su faktais. Pagaliau visas filmas buvo bazuotas ne tiek visiems žinomais faktais, bet John Ehrlichmano romanu. Nepaisant viso to, nekritiškas žiūrovas galėjo

susidaryti išpūdį, kad visos tos piktos prezidento ir jį apsupusių pataikūnų išdaiagos buvo tik vienkartinis atsitikimas, negalys pasikartoti Carterio laikais.

Jei tačiau toks žiūrovas prie televizijos aparato palaukdavo sekančių žinių ar žvilgtelėdavo į kasdieninius laikraščius, jis tuojau susidurdavo su Bert Lance pavarde ir fotografijomis. Tą

(Nukelta į 2 psl.)

PABALTIEČIŲ ŽYGIS UŽ ŽMOGAUS TEISES

Senatorius Robert Dole iš Kansas, senatorius P. Domenici iš New Mexico ir kongresmanas James J. Blanchard iš Michigan'o sutiko kalbėti Pabaltiečių žygio už žmogaus teises Demonstracijose, 1977 m. rugsėjo 24 d., šeštadienį, 12 val. prie Lincoln Memorial, D. C.

Vyskupas Vincentas Brizgys dalyvaus žygyje. Jis atidarys demonstracijas invokacija.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

VAKARŲ-RYTŲ KARINIS BALANSAS — PLANAS PRAPLĖSTI IZRAELĮ — KEISTI DALYKAI AFRIKOS RAGE — PASKUTINĖ KOLONIJA EUROPOJE — DAR APIE TERORISTUS.

Atsimenate triukšmą dėl sovietų karinės persvaros? Dabar, kai JAV biudžetas yra jau galutinai priimtas, apie tai mažiau kalbama. Bet kokia yra tikroji būklė? Į tą klausimą iš dalies atsako Londono Strateginių Studi-
jų Institutas, privati institucija, tačiau susilaukusi nemažo dėmesio. Jos paskutiniame leidinyje tuo klausimu - The Military Balance 1977-78 (International Institute for Strategic Studies, London, \$5) - teigiama, kad Varšuvos pakto valstybių kariuomenės kiek padidėjo divizijų ir karių skaičiumi, tačiau divizijų skaičius vėl susilygino su 1974 metais turėtomis, o karių - su 1972 metų skaičiumi. Jos turi daugiau ir naujesnių tankų, tačiau tą padidėjimą išlygina labai didelis NATO modernių prieš-tankinių ginklų užpirkimas. NATO taip pat statosi daugiau karinių laivų už Varšuvos pakto valstybes. Be to, Sovietija greitai susidursianti su savo laivų pasenėjimo problema.

Vakarus turėtų baidyti Afrikos apsiginklavimas ir pažanga tolimos distancijos raketose, iš kurių SS-19 yra beveik lygi amerikiečių raketoms. Žinoma, vien skaičiai dar ne viską pasako. Svarbu ir ginklų kokybė, karių moralė, karinė ir politinė vadovybė - žodžiu, įvairiausi faktoriai, kurie kasdien gali pasikeisti. Kiekvienu atveju, karinis balansas, nors po truputį krypta Rytų naudai, šiuo metu tam institutui neatrodo labai grąsinantis. Jis

esąs toks, kad dar negundo griebtis ginklo - 'The overall balance is such as to make military aggression appear unattractive'.

Izraelio min. pirm. Begin politikos pasisėkimas paskatino ir kitus to krašto politikus išeiti su grandioziniais planais išlaikyti didesnę dalį okupuotų ar - kaip Begin aiškina - išvaduotų teritorijų dalį. Jo Žemės ūkio ministras A. Sharon, karo metu labai pasižymėjęs generolas, vadinamas Izraelio Pattonu, paskelbė savo planą per artimiausius du dešimtmečius apgyvendinti dar 2 milijonus žydų Vakariniame Jordano pakraštyje taip, kad jie visai suskaldytų ir apsuptų arabų gyvenamą teritoriją. Izraelis turėtų tada apie 6 milijonus gyventojų. Tas planas kol kas dar nėra ne tik seimo bet ir ministerių kabineto priimtas. Daug kas abejoja, ar jis vertas ko daugiau už gražią svajonę. 'Economist' nurodo, kad per paskutinius tris metus emigracija į Izraelį beveik sustojo. Ir jei Sovietija apsispręstų išleisti vi sus savo žydus, jie nebūtinai norėtų važiuoti į Izraelį. Be to, jei ir atsirastų žmonių, kaip bus su reikalingais milijoniškais kapitalais jų įkurdinimui? Kas bus, jei JAV tam planui nepritaris? Į tokį klausimą atsakydamas Newsweek'e Sharon pareiškė: 'Su visa priderama pagarba - Carterio administracija yra tik laikina, o Izraelis čia liks amžinai...'

Kalbant apie Izraelį ... To paties Newsweek pranešimu, Izraelio mechanikai išlaiko kautynių paruoštyje Etiopijos aviacijos lėktuvus - amerikiečių gamybos F-5. Tokiu būdu bent šioje srityje Izraelis bendrauja su sovietais, kurie dabar Etiopiją aprūpina ginklais. Izraelis samprotauja, kad Somalijos laimėjimas prieš Etiopiją sustiprins arabų bloką. Etiopijos F-5 faktinai ją išgelbėjo nuo visiško pralaimėjimo Ogadeno provincijoje, kurios sukilėlius palaiko Somalija. Priešingai kitų šaltinių žinioms, Economist teigia, kad sovietai, remdami Etiopiją, nenutraukė ginklų tiekimo ir savo senam sąjungininkui Somalijai. Tokiu būdu abiejų pusių ginklų tiekėjas yra tas pats. Economist rašo, kad anksčiau tai praktikavo ir kitos imperalistinės valstybės, tačiau rusų situacija vistiek nėra pavydėtina.

Jei prisiminėm kolonialinius laikus ... Europoje vis dar yra viena formali kolonija. Tai Gibraltaras, tiek daug kraujo pagadinęs tarp D.Britanijos ir Ispanijos. Pastarajai pasukus demokratijos keliu ir rengiantis įstoti į NATO, neliko daug kliūčių Gibraltaro grįžimui į Ispaniją. Didžiausia kliūtis liko pačių gibraltariečių noras likti su britais.

Teroristų veikla Vakarų Vokietijoje toliau jaudina vokiečius ir duoda galvosūkių kitiems. Juk sunku surasti socialiniai teisingesnį kraštą už Vakarų Vokietiją, o vis dėlto ten susisuko sau lizdą teroristai. Anksčiau buvo skaičiuojama, kad jų tėra keli dešimtukai, dabar vokiečių saugumas pradėjo kalbėti apie 1,200 'aktyvių' teroristų ir 6,000 'prijaučiančių'. Kyla įtarimas, kad gal norima tą skaičių išpūsti, kad pateisinti savo nesėkmę. Juk teroristų užmačios buvo jau žinomos anksčiau, jų aukų sąrašas buvo vieša paslaptis, ką įrodo ir gausi policijos apsauga joms, o vis dėlto teroristai sugebėjo įvykdyti savo uždavinį!

Jų pasisėkimą iš dalies gali paaiškinti faktas, kad vokiečių teisingumo ir saugumo pareigūnai labai bijo įtarimo, kad jie dar 'naciai' bei nesiskaito su žmonių teisėmis. Tai privedė prie to, kad jau nuteistiems teroristams duodamos visos galimos lengvatos, įskaitant ir telefoninių pasikalbėjimų bei korespondencijos laisvę! Be to ryšius tarp jų palaiko jiems simpatizuojantys advokatai. Įdomu, kad anksčiau ar vėliau, beveik visuose kraštuose saugumo įstaigoms pasisekė infiltruoti savo agentus į pogrindžio organizacijas, bet vokiečiams tai dar nepavyko.

Iš viso, teroro aktai visame laisvame pasaulyje pasidarė labai dažni. Štai dieną, kada rašomos šios eilutės, buvo kėsintasi prieš Irano šacho seserį Prancūzijoje. Buvo užmušta jos palydovė

Carterio sutemos

(Atkelta iš 1 ps.)

žmogų Carteris paskyrė savo "office of Management and Budget" direktorium, kuris koordinuoja viso krašto finansinę politiką. Mat, paaiškėjo, jog iki savo paskyrimo Lance taip tvarkė jam priklausiusius bankus, kad tų institucijų indėlininkai, jei būtų žinoję, tuojau atsiimtų savo indėlius. Žinia, gali pasakyti, kad gal Lance nepadarė nieko, už ką jį galima būtų traukti teismo atsakomybėn. Savo nepadengtus čekius jis anksčiau ar vėliau išpirko. Kitas skolas jis aiškinasi galėsiąs padengti parduodamas savo namą Atlantos mieste už 2 milijonus dolerių, nors 1975 metais jis už jį mokėjo tik 400,000. Sunku patikėti, kad namų vertė tik per du metus pakiltų net 5 kartus. Panašiai ir su jo turimų akcijų verte. Vargiai ar ji yra tokia, kaip jis įkainavo. Kaip ten būtų, Bert Lance pereitos savaitės pradžioje neatrodė toks rimtas pareigūnas, kuris būtų vertas Carterio pagyrimo per televiziją: "Bert, I'm proud of you"!

Carterio entuziastiškas Lance's gynimas iškėlė klausimą, kodėl prezidentas tai daro. Ar negeriau pasakyti — aš to nežinojau — ir paprašyti Lance's atsistatydinimo? "Centrinis klausimas — rašė Wall Street Journal — yra ne tas, ar prezidentas yra doras, bet ar jis žino, ką jis daro?"

Po to kai kurie Carterio artimiausi patarėjai pradėjo aiškinti, kad jie skaitė FBI reportus, kuriuose Lance veikla buvo atpasakota, tačiau nerado reikalo visų smulkmenų referuoti prezidentui. Atseit, ir Carteris, kaip Nixonas, yra izoliuotas nuo visuomenės!

Geresnį paaiškinimą Carterio gynimo davė THE NEW REPUBLIC. Pagal tą savaitraštį, pats Carteris per rinkiminę kampaniją elgėsi panašiai kaip Lance.

ir šoferis. Gali net tvirtinti, kad inteligentiški ir pasiryžę teroristai visados ras progos apeiti saugumo priemones. Ypač tada, kai nėra kitų priemonių pasipriešinti tikrai ar išivaizduotai valdžios priespaudai. Atrodo, kad Vokietijoje to akstino neturėtų būti. Iš tiesų, ten teroristų tarpe nėra nei vieno darbininko ar kurio nors kitos 'skriaudžiamos klasės' atstovų. Viena iš teroristų sąjūdžio vadų buvo politinė kolumnistė ir Hamburgo televizijos komentatorė Ulrike Meinhof. Ji nusižudė kalėjime. Jos meilužis ir kitas vadas, nuteistas iki gyvos galvos, Andreas Bader neturi jokių ideologinių pažiūrų. Jam viskas tėra š... Ir jis nepažino jokio vargo.

1976 sausio 30 d. Aukščiausias Teismas nusprendė, kad Federalinė Rinkimų Komisija prieštarauja konstitucijai, nes yra sudaryta iš kongreso ir administracijos atstovų. Iki kongresas priėmė naują įstatymą, porai mėnesių buvo sustabdytos lėšos iš valstybės išdo kandidatams. Tuo laiku Georgijos bankai Carterio kampanijai be jokių garantijų paskolino netoli dviejų milijonų dolerių, kurie jam padėjo laimėti pirminius rinkimus Pensilvanijoje ir Ohio, tuo tarpu jo varžovai senatorius Jackson ir kongresmanas Udall iš bankų tokių paskolų negavo. Žinia, čia nieko nelegalaus, vieni gauna pasiskolinti, kiti ne, bet tai ir nesiderina su peršamu vaizdu, kad štai dabar Washingtone prasidėjo naują erą...

Nesiseka Carteriui ir užsienio politikoje. Jo gražūs pareiškimai apie žmogaus teises, kurių nepasekė veiksmai, pradėdami užmiršti. Didesnė pusė aukštų svečių iš lotynų Amerikos Panamos sutarčių pasirašymo išskilmė buvo diktatoriai ar jų atstovai. Tiesa, derybas dėl tų sutarčių ne jis pradėjo, jos jau tesėsi paskutinius 15 metų. Ir buvusios administracijos siekė panašių sutarčių. Bet kadangi jis jas pasirašė, ant Carterio metama visa atsakomybė. Be to, iki senatas tą sutartį ratifikuos ar atmes, o tai bus tik kitais metais, administracijos rankos yra surištos. Susiedama visą savo prestižą su tomis sutartimis, Carterio administracija negali aktyviau pasireikšti Artimųjų Rytų problemos sprendime. Anksčiau Carteris daug kalbėjo apie "homeland" palestiniečiams įsteigimą. Naujas Izraelio ministras pirmininkas Begin su tuo mažai skaitosi, steigdamas naujo klynus Jordano upės vakariename pakraštyje. Kaip Carteris, Begin aiškinasi, turįs išpildyti savo rinkiminius pažadus... Carteris, žinoma, galėtų paspausti, tačiau to turi dabar vengti, nenorėdamas suerzinti Amerikos žydų, kurių tarpe konservatyvus Beginas tapo labai populiarus.

Carterio nepasisėkimų litanią galima būtų tęsti toliau. Ir be jos, tačiau aišku, kad padarumas ir paprastumas nėra vienintelės politikui reikalingos ypatybės.

P. S. Pats Bert Lance, aiškindamasis senato komisijoje ketvirtadienį, teigė, kad senatoriai ir spauda, išpūsdami iš piršto išlaužtus kaltinimus, pažeidė jo žmogaus teises! Toks elgesys ateityje atbaidysiąs biznierių nuo jo į valdžios tarnybą. Taip žiūrint, kiekvienas pralaimėjęs rinkimus politikas galėtų skystis, kad ir jo žmogaus teisės buvo pažeistos.

PRIEŠŠVENTINIS PRIMINIMAS! BRANGŪS KLIJENTAI!

Pagal praėjusių metų patyrimą daugelis iš mūsų artėjant šventėms norės pasiųsti savo giminėms dovaną-siuntinį. Dovana, atsiųsta iš Amerikos, bus daiktinis įrodymas mūsų meilės ir pagarbos mūsų artimiesiems.

Paprastai šiuo priešventiniu laikotarpiu paštas būna perkrautas, kas kartais sutrukdo sava laiką siuntinių įteikimą, todėl, norint išvengti panašių atsitikimų, geriau iš anksto pasiųsti Jūsų šventinius siuntinius.

Kaip ir praėjusių metų sezono, firma COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION, užsiimanči licenzijuotų siuntinių siuntimu į Estiją, Latviją, Lietuvą, Ukrainą ir į visus Tarybų Sąjungos miestus ir kaimus, visada pasiruošusi Jums patarnauti siunčiant šventinius siuntinius Jūsų artimiesiems. Ir taip, paskubėkite — padarykite Jūsų giminėms malonią dovaną šventėms.

Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų šiuo adresu:

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 MADISON AVENUE, 21ST FLOOR

(Between 51st and 52nd Streets)

NEW YORK, N. Y. 10022

TEL. (212) 758-1150, 758-1151

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

DVASINIS ABEJINGUMAS

Pradžioje pokario metų mūsų įsikūrimo naujuose kraštuose didžioji visuomenės dalis buvo pilna kilnių idealų, gražių užsimojimų, noro veikti, siekti, kovoti. Lietuvos išlaisvinimui užsiėmus, visa tai ima nykti, apima dvasinis nuovargis, kurio nesijautė pirmųjų mūsų ateivių gretose, kol tik mes perėmėm tėti jų darbus.

Organizacijose žmonės susitelkia vienam kuriam nors tikslui siekti, kuriai nors idėjai įgyvendinti. O idėjos nėra vienkartinis kasdienybės reikalas. Idėjos, jei didžios, nemiršta, kaip žmonės, anot Maiorono. Gali tačiau dėl įvairių priežasčių būti laikinai prislopintos. Kartais priklauso nuo nepalankių gyvenimo sąlygų, o kartais nuo organizacijų vadovybių, nes čia juk dirbama savanoriškai išpareigojus, iš anksto net nenumačius, netikėjus, kad kiekvienas išpareigojimas pareikalauja ne mažos asmeninės aukos ne tik iš vadovybių, bet ir iš kiekvieno organizacijos nario bei kiekvieno lietuvio.

Organizacinis darbas yra tarnyba aukojant visą savo poilsio laiką po tiesioginio duonos pelnyto darbu, dažnai tam reikalui išleidžiant mažiau ar daugiau savo lėšų, kurių niekas neįrašo į jokių aukotojų sąrašą nei nuo taksų atskaito. Tai nėra garbės tarnyba, kaip įprasta vadinti, bet asmeninės aukos. Kur matome tokius idealistus veikėjus, matome ir jų vadovaujamų organizacijų stiprėjimą. Bet vadovybės vienos ir visas pastangas dėdamos organizaciniam darbe būtų bejėgės, jei nariai liktų abejingi.

Kai mūsų tauta tėvynėje kovoja dėl egzistencijos, kas galėtų būti toks nejautrus ir neveiklus, pasyviai stebintis tikrai kitų darbus. Tenka apgailestauti, kad organizacinėje veikloje dažnai reiškiasi viena iš pačių didžiausių ydų, tai stoka tolerancijos kitoms organizacijoms, stoka pakantos atskirų organizacijų nariams, stengimasis kitaip galvojančių nuvertinti, nutildyti. Ir pagaliau, šių dienų di-

džiausias ir pavojingiausias organizacinės veiklos priešas yra mūsų dvasinis atbukimas.

ALT S-gos savo nariuose stengiasi ugdyti politinę bei kultūrinę toleranciją ir ją grindžia ir savo bendradarbiavimą su kitomis organizacijomis. Savo spaudoje ji populiarina ne tik savo, bet ir kitų įsitikinimų žmonių bei grupių lietuvių laimėjimus. To paties traktavimo ji laukia bei pageidauja ir iš kitų, deja, retai susilaukia, nežiūrint, kad organizacijų tolerancija viena kitai — vienybė yra pagrindinė sąlyga sėkmingesnei kovai už tautinę gyvybę, tautos kūrybinę pažangą bei jos nepriklausomybės atstatymą. (eč)

Belgrade...

(Atkelta iš 1 psl.)

kad nereikia laukti stebuklų, bet JAV delegacija stengsis komunistinių kraštų galvojimą priartinti prie to, kad jie galėtų greičiau savo vidaus santvarkoje daryti pažangą.

Ambasadorius Albert Sherer Belgrado konferencijos parengimo komisijos šefas pasakė keletą žodžių apie būsimos konferencijos atmosferą, kuri vyks pastatytam "Sava Center". A. Sherer pastebėjo, kad niekur jis nėra matęs taip didelės apsaugos, kaip šios konferencijos pasiruošimo darbuose. Draudžiama s spaudos konferencijos ir bet kokių lapelių platinimai.

Iš susirinkusių atstovų buvo paklausimų, ar JAV delegacija pristatys apie pavergtų tautų sovietų daromas skriaudas praeity ir gautas atsakymas, kad ši konferencija nėra atitaisy- mui praeities skriaudų, bet pirmas viešos nuomonės pareiškimas dėl Helsinkio sutarčių vykdymo.

Buvo iškeltas pageidavimas akredituoti etninių grupių kalbėtojus prieš sovietų atstovus. Atsakymas buvo, jog bus tik profesionalai patarėjai ir nebus stebėtojų.

Vieną iš realesnių nuomonių pareiškė adv. Jerome Shestack, tarptautinės ly-

1975 m. rugpiūčio 1 d., Suomijoje, buvo sušaukta 35 valstybių Helsinkio konferencija, kurios bendri principai yra:

Europos saugumas t. y. punktai liečią tarpvalstybinį respektavimą vieni kitų valdymosi formų, žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių, nenaudojimas jėgos, bet taikiu būdu spręsti iškilusius nesusipratimus, pildyti tarptautinius išpareigojimus ir t.t.

Kooperavimas žmoniškumo ir kitose srityse, kaip laisvesnis žmonių, idėjų ir informacijų pasikeitimas, sujungimas išsiskyrusių šeimų, laisvas ir nevaržomas žurnalistų judėjimas ir darbas, įvairiais spaudiniais keitimasis, padidintas kultūrinių ir literatūrinių turtų bei atsiekimų pasikeitimas.

Nepamiršti ekonominio, techninio ir mokslinio kooperavimo principai.

Nusistatyta 1977 m. spalio 4 d., Jugoslavijos sostinėje Belgrade, sušaukti tų pačių signatarinių valstybių konferenciją, patikrinti susitarimų vykdymo rezultatus ir nustatyti tolimesnę veiklą.

Tolimesnė tos konferencijos nutarimų eiga priklauso nuo valstybių, pasirašiusių šį aktą.

Po šios konferencijos sovietai pradėjo skelbti didžiausiu laimėjimu, konsolidavimą Europos sienų toje padėtyje, kuri susidarė antrojo pasaulinio karo pabaigoje, ir kurios legalizavimo sovietai visą laiką taip atkakliai siekė. Tuo norėta užtikrinti okupuotų kraštų ir teritorijų tarptautinį patvirtinimą.

Tačiau JAV krašte pasireiškė didelė reakcija. Pasi-

gos žmogaus teisėms ginti pirmininkas. Jis komentavo apie problemą dėl Helsinkio akto žodžių interpretacijos. Pav., vienam paragrafe kalbama apie du skirtingus dalykus: 1) laisvą tautų apsisprendimą ir 2) teritorijos suverenumą. Po tokio pedantiško paaiškinimo, Shestack sakė: "Suprantama, laisvo apsisprendimo nekomunistiniams kraštams sovietai pritaria, o teritorijos suverenimą teisių pripažinimo tai sovietams."

Skirstantis prisiminėm Goldberg žodžius: "nelaukit stebuklų, o tikrai to, kad Belgrade bus tik atsiekta nauja data sekančiai konferencijai"... Tai daina be galo. Portugalų delegatas Genovos konferencijoje padarė teisingą išvadą, kad 30 metų per daug trumpas laikas žmonių teisių progresui įgyvendinti.

HELSINKIO KONFERENCIJA IR JAUNUOMENĖ

LORETA ANDRIJAUSKAITE

piktinimas šio krašto vyriausybės žygiu kaip liberalų, taip ir konservatorių sluoksniuose buvo gana stiprus. Pats Prezidentas buvo priverstas paneigti dokumento implikacijas dar prieš jį pasirašant. Jis pabrėžė, kad JAV niekuomet nepripažins Baltijos valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą ir to nepadarys Helsinkio Konferencijoje. Bet vykdamas į Helsinkį ir sėsdamas į lėktuvą padarytame pareiškime, kuris buvo paruoštas raštu, ankstyvesnį savo tvirtinimą išleido.

Amerikiečių spaudoje tuo reikalu buvo daug komentarų.

Lietuvių visuomenėje ir spaudoje taip pat susidarė skirtingos nuomonės dėl Helsinkio konferencijos akto interpretacijos. Vieni griežtai smerkia konferencijos padarytus nutarimus, kiti laikosi santūriai.

Prof. Bronis Kaslas, tarptautinės teisės žinovas, patiekia šiuo klausimu savo samprotavimus: anot jo Helsinkio aktas yra tik politinė principų deklaracija, kuri jokios teisinės galios neturi ir teisiniai šalių nesaisto.

Sienos buvo nustatytos Jaltos ir Potsdamo konferencijos sutartimis. Helsinkis su sienų nustatymu nieko bendro neturi.

Maskva aiškiai žino, kad Helsinkio aktu JAV Baltijos kraštų inkorporavimo nepripažįsta.

Reikia manyti, gal būt Helsinkio aktas turėjo įtakos ir paskatino kai kuriuos senatorius ir kongresmanus praversti tuo reikalu rezolucijas kongrese ir senate, kuriose užtikrinama, kad Baltijos valstybių įjungimą į Sovietų Sąjungą nepripažįsta.

Šiame, didelės įtampos ir savotiško neaiškumo periode, mes turime būti ypatingai atsargūs ir santūrūs, darydami staigias išvadas ir skelbdami pareiškimus.

Po tokios trumpos Helsinkio konferencijos apžvalgos kyla klausimas kas darytina toliau, ar laukti kokių stebuklų ir ar ieškoti naujų būdų, metodų, kaip tą aktą įgyvendinti, nepažeidžiant jo struktūros bei charakterio. Veikti taip, kad bet koks šių pagrindinių principų laužymas sovietuose būtų girdimas visuose šio krašto kampuose ir visame pasaulyje.

Lietuvoje represijos tęsiasi kaip ir anksčiau. Pažeidžiamos žmogaus teisės, religijos laisvė bei kultas.

Mes turime surasti keliuos, kiek galima šią deklaraciją pakreipti savo naudai. Tą kelią rodo disiden-

tai Lietuvoje ir visoje Sovietų Sąjungoje. Jie bando išsikovoti elementarines teises, nurodydami tuose dokumentuose skelbiamus principus.

Šiandien 35 valstybių Helsinkio akto signatarai jau paruošė būsimajai konferencijai darbotvarkę. Konferencijos tikslas nustatyti ar visos signatarinės valstybės sąžiningai vykdo savo išpareigojimus, ypač žmogaus teisių respektavimą. Sovietai priešinosi į darbotvarkę tokį paragrafą įrašyti. Laisvasis pasaulis jaučia ir žino, kad Sovietų Sąjunga pažeidžia žmogaus teises ir tik policinėmis jėgomis palaiko tvarką.

Šiai konferencijai ruošiasi ir JAV. Jos pažadėjo Belgrade žmogaus teisių klausimą iškelti ir pagrindinai išnagrinėti, ko sovietai labai bijosi ir nenori šiuo klausimu pasisakyti.

Mes žinome, kad yra sudaryta "Commission on Security and Cooperation in Europe", kuri stebėtų ir sektų, kaip vykdomi Helsinkio susitarimai. Šiuo metu komisija veikia pilnu tempu, apklausinėja kaip liudinius paskirus asmenis ir organizacijų atstovus, paruošdama medžiagą Belgrado konferencijai.

Šiam įvykiui ruošiasi ir lietuviai, renka medžiagą apie žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje ir atitinkamom institucijom įteikia specialius memorandumus bei peticijas. Toks darbas yra sveikintinas ir remtinas.

Š. m. birželio 15 d. į CSCE komisiją liudyti buvo pakviestas dr. K. Bobelis, kuris liudijo ne tik lietuvių, bet latvių ir estų centrinių organizacijų vardu, kaip Amerikos Baltų komiteto pirmininkas. Savo pareiškime dr. Bobelis, šalia žmogaus teisių pažeidimo, religinio persekiojimo ir Baltijos kraštų rusinimo, iškėlė faktą, kad pagal Helsinkio aktą visos tautos turi teisę pilnai apsispręsti ir, kad Helsinkyje dalyvavusios Europos signatarinės valstybės svarstytų Lietuvos dabartinę padėtį, kuri atsirado 1940 m. birželio 15 d. sovietų kariuomenei okupavus Lietuvos teritoriją.

Taip pat buvo pakviestas į komisiją liudyti nesenai iš Lietuvos atvykęs disidentas poetas Tomas Venclova, kuris davė parodymus apie esamą okupuotoje Lietuvoje dabartinę padėtį.

Sen. R. Dole CSCE komisijos narys š. m. birželio 13 d. priėmė Chicagos Moterų Klubą delegaciją su peticija 20,000 parašų dėl N. Sadūnaitės išlaisvinimo, (Nukelta į 4 psl.)

Diplomatijos paraštėje (23)

Vaclovas Sidzikauskas

Bylos su lenkais Ženevoje

Be tiesioginių pasiuntinio pareigų Berlyne, Vienoje ir Budapešte taip pat atstovavau Lietuvai Šveicarijos sostinėje Berne bei Tautų Sąjungoje Ženevoje; tad veikliai dalyvavau visose tolesnėse Lietuvos konflikto su Lenkija dėl Vilniaus ir jo srities periferijose ir diplomatinėse derybose ir žygiuose lietuvius Klaipėdos kraštą.

1922 m. gruodžio 20 d. Ambasadorių konferencija Paryžiuje, atstovaujančiai Anglijai, Italijai, Japonijai ir Prancūzijai, pripažino Lietuvos valstybę de jure. 1923 m. vasario 3 d. Senato rūmuose Paryžiuje susirinko posėdžio Tautų Sąjungos taryba, kurios darbotvarkėje buvo įrašytas Lietuvos ir Lenkijos neutraliosios zonos padalinimas. Kaunas buvo užimtas Klaipėdos krašto įvykiais; vyriausybė paskyrė mane atstovauti Lietuvai tame Tautų Sąjungos tarybos posėdyje. Hymansas, kuris tebebuvo Lietuvos — Lenkijos bylos pranešėjas, pasiūlė neutraliąją zoną padalinti ir prvesti tarp Lietuvos ir Lenkijos demarkacijos liniją atitinkančią Tautų Sąjungos emisaro Belgijos Saura pasiūlymą. Lietuvai tas pasiūlymas buvo nepriimtinas, nes jis sudarė grėsmę paversti demarkacijos liniją nuolatine siena tarp Lietuvos ir Lenkijos, paliekant Vilnių Lenkijai. Tame posėdyje aš griežtai neigiau tarybos teisę padalinti neutraliąją zoną, pareikšdamas, kad jei Lenkija bandytų užimti jai priskiriamą neutraliosios zonos dalį, Lietuva energingiausiu būdu tam priešintųsi ir tai visomis galimomis priemonėmis. Tas Tautų Sąjungos tarybos posėdis vyko Klaipėdos krašto sukilimo sudarytoje politinėje atmosferoje. Prancūzijai, kuri to sukilimo ypač jautėsi ižeista, atstovavo buvęs ministeris pirmininkas René Viviani. Jis pagrįsino, kad tokiu atveju Lietuva atsidurtų karo padėtyje su visais Tautų Sąjungos nariais ir perskaityt man visą Tautų Sąjungos pakto 16-ąjį straipsnį, liečiantį sankcijas. Mane kiek palaikė Anglijos atstovas lordas Balfouras. Nepaisant mano griežto protesto Hymanso pasiūlymą Tautų Sąjungos taryba priėmė. Mano laikysena atsispindėjo prancūziškoj ir lenkiškoj spaudoj. "La Lithuanie en revolte contre la Société des Nations" didelėmis raidėmis rašė Paryžiaus laikraščiai. Gi Varšuvos "Kurjer Poranny" įdėjo mano atvaizdą su parašu po juo:

"Jei lietuvis ką sau į galvą įkala, to ir keturiais jaučiais neišrausi".

Netrukus po to, 1923 m. kovo 15 d. Ambasadorių konferencija pasiremdama Versalio sutarties 87-ju straipsniu nustatė Lenkijos rytinės sienas, pripažindama Tautų Sąjungos tarybos vasario 3-čios dienos rezoliuciją pravestą demarkacijos liniją, siena tarp Lietuvos ir Lenkijos, paliekant Vilnių Lenkijai.

Mūsų ginče su Lenkija ir vėliau su alijantais dėl Klaipėdos, stengėsi mums padėti Sovietų Rusija. Savo 1923 m. vasario 17 d. notoje Lenkijos užsienių reikalų ministeriui Skrzyńskiui Čičerinas protestavo prieš Tautų Sąjungos ir Ambasadorių konferencijos kišimąsi į Lietuvos-Lenkijos ginčą, o savo tų pačių metų balandžio 5 d. nota Čičerinas pranešė, kad Sovietų vyriausybė nepripažins Ambasadorių konferencijos nutarimo. Tautų Sąjungos pilnaties 1923 m. rugsėjo mėn. sesijoje mes reikalavome, kad ji nepripažintų Ambasadorių konferencijos kovo 15-tos dienos nutarimo liečiančio Vilnių ir kad ji atsiklaustų Tarptautinio Teisingumo Teismo Hagoje nuomonės dėl Tautų Sąjungos tarybos vasario 3 d. rezoliucijos, padalinusios neutraliąją zoną, teisėtumo. Tautų Sąjungos pilnatis tą klausimą perdavė savo Teisių komisijai, kuri didele balsų dauguma, nutarė Lietuvos skundai eigos neduoti, bet ir ta proga pareiškė, kad ji tuo pačiu nepasako, kad lietuvių skundas neturi pagrindo. Buvo tai šiokia tokia nuolaida mums. Prancūzijos ir Lenkijos delegatai protestavo ir reikalavo, kad Lietuvos skundas visai neturėtų būti suminėtas. Savo notoje Tautų Sąjungos Pilnatis pirmininkui rugsėjo 25 d. aš pareiškiau, kad Lietuvos vyriausybė rezervuoja sau teisę savo skundą iš naujo pateikti kiek vėliau ir Tautų Sąjungos pilnatis nutarė tą klausimą referuoti sekančiai pilnačiai. Tos mūsų pastangos palaikyti Vilniaus klausimą atviru tarptautiniam forumui ir nepakankamas Tautų Sąjungos bojimas Lietuvos skundo išsaukė nepasitenkinimo Lietuvos opoziciniuose sluoksniuose. Tikrai padėčiai išaiškinti aš buvau pakviestas padaryti pranešimą Kauno Universiteto didžiojoje auditorijoje 1923 m. spalio 23 d. Susilaukiau nemaža replikų, ypač iš prof. Voldemaro ir jo šalininkų. Ministeris pirmininkas Galvanauskas lapkričio 11 d.

sušaukė Lietuvos diplomatų konferenciją, kuri posėdžiavo iki lapkričio 25 dienos. Joje dalyvavo Naruševičius iš Londono, Milošas iš Paryžiaus, Zaunius iš Pragos, Šeinius iš Kopenhagos, Aukštuolis iš Rygos, Baltrušaitis iš Maskvos, Čarneckis — naujai paskirtas į Londoną, ir aš iš Berlyno. Konferencija nutarė, kad Lietuva neturi nusileisti Klaipėdos klausimu ir kad turi būti tęsiamos pastangos laikyti Vilniaus klausimą atviru. Konferencija pasisakė taip pat prieš Ambasadorių konferencijos nutarimą, kuriuo Vilnius pripažįstamas Lenkijai. Tą nusistatymą vykdant 1924 m. spalio 17 d. užsienių reikalų ministeris Čarneckis padarė pasiūlymą sušaukti konferenciją Vilniaus klausimui išspręsti, kurioje be Lietuvos ir Lenkijos dar dalyvautų didžiosios Santarvės valstybės ir kitos, turint galvoje Vokietiją ir Sovietų Sąjungą. Ambasadorių konferencija to pasiūlymo nepriėmė.

1924 m. Kauno komendantas išleido įsakymą, kad visos Kauno krautuvų iškabos būtų lietuvių kalboje. Žydiškoji mažuma įtekė skundą Tautų Sąjungai apkaltindama Lietuvą laužymu mano 1922 m. gegužės 12 d. pasirašytos Mažumų deklaracijos. Tautų Sąjungos taryba tą skundą svarstė 1924 m. liepos mėn. Paskirtas Lietuvai atstovauti tame posėdyje aš daviau tarybai visus reikiamus paaiškinimus. Klausimas buvo iš tarybos dienotvarkės išbrauktas.

Ta proga Ženevoje turėjau tokį incidentą su Juozu Paršaičiu-Gabriu. Vieną rytą į mano viešbučio kambarį atėjo Gabrys, visas išraudęs, ir net nepasisveikinęs, jis manęs paklausė: "Ponas Sidzikauskai, ką Tamsta turi prieš mane?" "Nieko", atsakiau aš. "Netiesa", riktėlėjo Gabrys, ir iš kišenės ištraukęs iš Kauno gautą laišką, kurio man nedavė paskaityti, bet kuris jo teigimu buvo parašytas seimo atstovo Antano Šmulskio, kaltino mane esą Seimo užsienio reikalų komisijoje svarstant jo kandidatūrą į užsienio reikalų ministerius, aš tai jo kandidatūrai pasipriešinęs ir jis likęs nepaskirtas. Jis laikęs mane jį skaudžiai įžeidus ir todėl šaukiąs mane dvikovon. Aš paaiškinau Gabriui, kad man yra naujiena, kad Seimo užsienių reikalų komisija svarstyty kandidatų į užsienių reikalų ministerius klausimą ir ypač, kad ji klausyt mano nuomonės. Visas tas daly-

HELSINKIO KONFERENCIJA...

(Atkelta iš 3 psl.)

kurią pažadėjo nuvežti į Belgrado konferenciją.

Tas pats sen. Dole liepos 3 d. Austrijoje, Vienoje, ryšium su Belgrado konferencija, buvo suorganizuavęs spaudos konferenciją. Joje lietuvius atstovavo vysk. A. Deksnys, turėjęs progos paaiškinti apie religinę ir politinę padėtį okupuotoje Lietuvoje.

Tokie duoti parodymai ir įteiktos petichijos, kurių yra ir daugiau, kiek turės reikšmės, parodys ateitis.

Jaunuomenė, būdama jautrus elementas, supranta dabartinę pasaulinę politinę padėtį ir turi panašias pažiūras į Helsinkio aktą, kaip ir vyresnieji.

Esant rimtai padėčiai, jaunuomenės tarpe iškilo mintis suruosti Baltijos tautų masines demonstracijas už žmogaus teises Washingtono, dar prieš įvykstančią Belgrado konferenci-

kas, sakiau aš, yra iš piršto išlaužtas. J. Gabrys, tačiau, nenusiramino. Pakeltu balsu kartojo, kad reikalauja iš manęs satisfakcijos. Tą Gabrio iššūkį laikiau esant nerimtu ir juokingu ir todėl jam atsakiau, kad kvietimą dvikovon priimu, pridūres, kad pagal dvikovos taisykles man priklauso teisė pasirinkti ginklą. Gabrys su tuo sutiko. Man pasiūlius kautis artilerijos pabūklais — moryromis, Gabrys dar daugiau supyko ir neatsisveikines apleido mano kambarį. Po to, Tautų Sąjungos tarybos posėdžius, kai būdavo svarstomi Lietuvai liečiantieji klausimai akyliai sekė, ieškojo priekabių, kartais net garsiai replikavo. Vėliau jis ypač terorizuodavo dr. Dovą Zauinių, kai šis būdamas Lietuvos užsienių reikalų ministeriu atvykdavo į Ženevą ir gindavo Lietuvos teises bei interesus.

Ne tik mes puolėme lenkus Tautų Sąjungoje, bet lenkai taip pat nesnaudė. Jų vyriausybė įteikė petichiją anglų, čekų ir ispanų atstovams Tautų Sąjungoje prašančią ištirti lenkų mažumos padėtį Lietuvoje. Lietuva buvo skundžiama nusavinimu, be atlyginimo, lenkų dvarininkų žemių vykdant žemės reformą Lietuvoje. 1925 m. kovo 14 d. vyriausybės pavestas aš paneigiau Lenkijos skundus dėl mažumų persekiojimo ir skriaudimo ir tų pačių metų rugsėjo mėn. 5 d. Brazilijos atstovas de Mello-Franco referavo tarybos posėdžiui, kad savo žemės reforma Lietuva nėra pažeidusi 1922 m. gegužės 12 d. Mažumų Deklaracijos ir taryba Lenkijos skundą atmetė.

(Bus daugiau)

ją. Ši gera mintis rado visapusišką pritarimą.

Reikia pasidžiaugti mūsų išeivijos jaunuomene, kuri skaičiumi yra nedidelė, tačiau rodo iniciatyvą bei įneša nemaža reikšmės į bendrą mūsų kultūrinį bei politinį gyvenimą. Jie visi myli Lietuvą ir dirba jos išlaisvinimui. Demonstracija į Washingtoną yra gražus patriotinio jaunimo žingsnis, nes jaunimo balsas būna dažnai išklausomas, kadangi pačioje Amerikoje prie politinio vairo dirba daug jaunų žmonių. Jaunimas prašo daugiau paramos ir pritarimo jų darbams.

Kaip po nakties išaušta rytas, taip ir tautų gyvenime, po ilgos vergijos ir nevilties, sužiba laisvė. Mūsų tautos atgimimo pranašas dr. Vincas Kudirka sakė: "Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia". Mūsų praeitis rodo, kad senosios Lietuvos didžiausia dorybė buvo vienybė. Kad svetimoje padangėje neuždustume, kiekvieno lietuvių širdyje turi būti viltis ir tikėjimas Lietuvos prisikėlimu.

(Referatas skaitytas Korp! Neo-Lithuania išvykoje, įvykusioje 1977. 8. 28 d. Tabor Farmoje, Sodas, Mich.).

KGB ORGANIZUOJA "DISIDENTUS"

Amerikiečių žurnalistai Evans ir Novak atidengė sovietų saugumo machiavelišką planą — organizuoti disidentinį sąjūdį, kad galėtų sekti tikruosius disidentus.

Estijoje jie siūlė tūlam Udan pasidaryti žymiu disidentu, su 500 dol. atlyginimu, suorganizuoti disidentų grupę, kuri būtų estų antisovietiniu judėjimu dėl žmogaus teisių ir pritrauktų tikruosius disidentus, kuriuos KGB galėtų kontroliuoti.

Udan nuo pasiūlymo atsisakęs. Bet nėra garantijos kad kitas estas nesutiko apsiimti šio išdavikiško uždavinio ir gal jau veikia.

KGB viršininkas Andropov neseniai pareiškė, kad Belgrado konferencija nesusitabdyt Maskvos puolimus prieš disidentus.

• Associated Press žinių agentūra praneša iš Maskvos, kad Sovietų Sąjunga be viešo paskelbimo ir motyvų paaiškinimo dvigubai pabrangino tarifą paštui, siunčiamam į užsienį. Tuo, be abejo, siekiama pasunkinti susirašinėjimą su užsieniu.

Forge Shop
New shop in Claremore, Oklahoma
REQUIRES:
HAMMER OPERATORS
Board experience preferred
For 1st and 2nd Shift.
Steady work, and fringe benefits.
Apply call or write to: General Mgr.
KYLE FORGE CO.
1400 INDUSTRIAL BLVD.
CLAREMORE, OKLAHOMA 74017
918-341-4663
(27-40)

KŪRYBA IR MOKSLAS

VACYS KAVOLIŪNAS

KELETAS ŽODŽIŲ APIE ESTETIKOS IR ETIKOS SANTYKIUS PROSTITUCINIO SIMBOLIZMO KNYGOS PROGA

Nėra vistiek, kas ką daro. Nėra vistiek nei kas ką rašo. Juo labiau nėra vistiek, kas ką ir kaip kuria, nes meno kūrinys yra skiriamas dvasiniams žmogaus prigimtųjų poreikiams - nesustojančiam jo gėrio ir grožio ilgesiui ir siekimui.

Tad neišvengiamai mene aplamai, o ypač literatūroje, išskyla ir grožio ir gėrio - estetikos ir etikos - santykių problema, kuri seniai sprendžiama ir kuri vargu ar bebus kada išspręsta visiems priimtiniu būdu. Tai iš esmės sunki problema. O sunki visų pirma todėl, kad mes ne tik labai skiriamės savo skoniui, bet ir grožio ir gėrio samprata.

O ypač skiriamės gėrio ir grožio santykių požiūriu, pareinančiu nuo mūsų pasaulėjautos ir pasaulėžiūros. Ir čia yra dvi pagrindinės - ir priešingos - nuomonės. Vieni teigia, kad grožis 'dorovės ir nedorovės priešingumo atžvilgiu yra neutralus', o todėl ir 'kiekvienas mėginimas nustatyti dorovės atžvilgiu, kas menui leistina ir kas neleistina, sunaikintų grožio autonomiją, nuslopintų meninės kūrybos laisvę' (prof. V. Sezemanas, Estetika, 214).

Kiti, kad ir pripažįsta grožio pasaulio autonomiją, neišleidžia iš akių ir moralinio meno kūrinio aspekto. Prancūzų filosofas J. Maritainas savo knygoje The Responsibility of the Artist, pacitavęs Platono mintį, kad žmogus filosofuoja visa savo siela, nors tikrasis filosofavimo organas esąs intelektas, teigia, kad ir kuria jis visas - visa savo siela. Tad, nors menas ir moralė yra du autonomiški pasauliai, kurie tiesiogiai nėra vienas kitam palenkiami, jie susitinka tame pa-

čiame subjekte - žmoguje. Todėl ir menininkas yra atsakingas grožiniu atžvilgiu prieš meno kūrinį, moraliniu - prieš savo artimą.

Šia pačia proga pažymėtina, kad estetikos ir etikos santykių atžvilgiu Maritaino nuomonė nesiskiria nuo mūsų filosofo Šalkauskio nuomonės, akcentuotos jo knygoje Ateitininkų ideologija. Ir Šalkauskis, kaip ir Maritainas, pabrėžia ir meno autonomiškumą, ir būtinumą neprasilenkti su moralės reikalavimais, nes 'kūrinys, kuris prasižengia tiesai ar dorai, neišpildo taip pat grožio reikalaujamų sąlygų'.

Tai, kas pasakytą apie estetikos ir etikos santykius meno kūrinyje aplamai, tin-ka ir kalbant apie žodinę kūrybą - literatūrą. Jau pats literatūros apibrėžimas - žodinė žmogaus dvasios kūryba - implikuoja ir mistinį - transcendentinį kūrybos pradžią, ir žodį. Žodį, kurio grožis Charles Du Bos knygos Approximations teigimu, atsiskleidžia šviesoje ir kuris - tai teigia A. Alteras kalbėdamas apie P. Claudel dramaturgiją - krikščioniškoje koncepcijoje yra kūrybos principas. Tačiau ar visada iš šio žo-

džio kyla šviesa, kuri nutvieskia skaitytojo sielą estetiniu džiaugsmu? Deja, ne. Yra atvejų, kada skaitytojas, užuot įžengęs į grožio pasaulį, įbrenda į purvo gelmes. Ir konkrečiu pavyzdžiu gali būti Icchoko Mero Striptizas, kuris išprovokavo ir šias eilutes.

Kad nebūtų tik žodžiai, tebūna leista kelias šios knygos vietas pacituoti, nors tai ir labai nemalonu:

'Sveika Marija, malonės pilnoji, Viešpats su tavimi ... Ave Maria, gratia plena, Dominus ...

Ave Maria, gratia plena ... Ave Marija, gratia ... Ave Maria! Ave, ave, ave Maria!

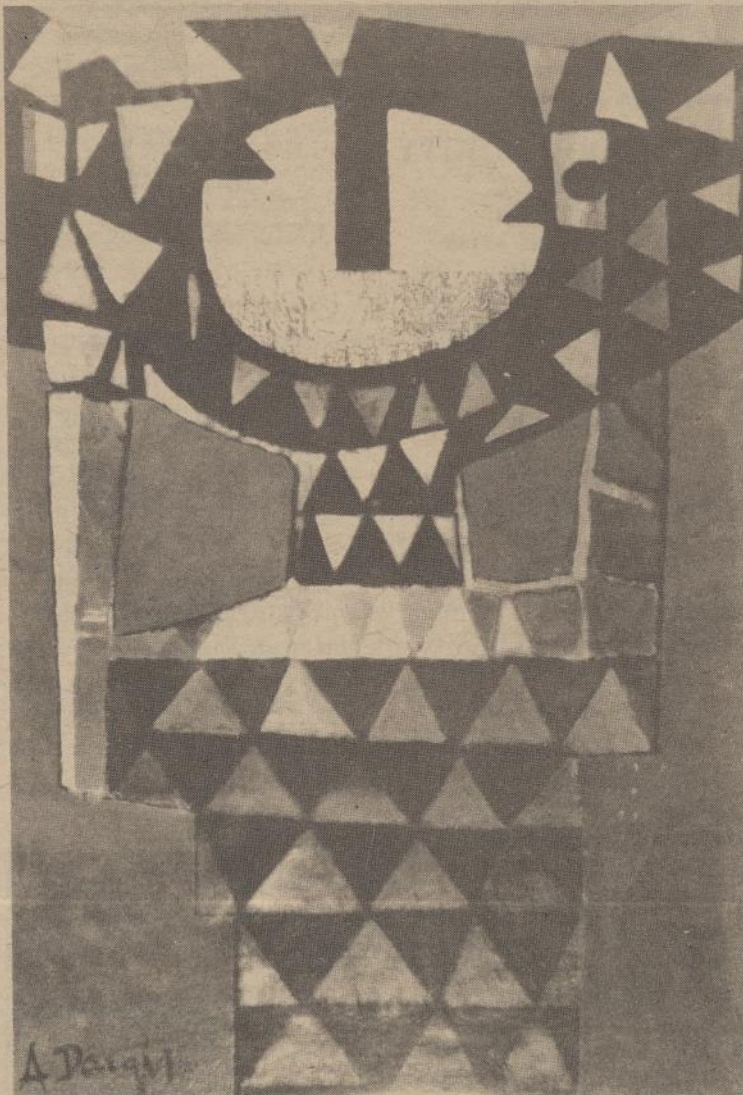
Aš stoviu ant kelių priešais tave, rankas iškėlęs, ir matau jau, matau tave iš dangaus nusileidžiančią, artėjančią, kojų pirštais žemės dulkę, spalvotas mano žemės dulkes besiekinčią (...) Maria, ave, ave ... kartoju (...) ir delnais tavo skaisčias šlaunis glamonėju ir pilvą tavo skaistų be nuodėmės iš šventosios dvasios pradėjusių' (58-59 psl.).

Sutinkame su V. Sezemanas Estetikos teigimu, kad grožio rūšys 'vienodai apima ir gėrio, ir blogio pasireiškimus žmoguje'. Tačiau ir jis pažymi, kad yra reiškinų, sukeliančių instinktyvų pasišlykštėjimą ir pasipiktinimą, nutolstantį nuo grožio idealo ir tuo apribojantį grožio pasaulį. Tad ir manome, kad ir kaip menininkas būtų laisvas kūrybos plotuose, vis dėlto jis privalo turėti nuovoką ir žinoti, kada ir kur sustoti. Yra gi ir vietų, ir daiktų, ir veiksmų, esančių toli už grožio ribų.

Kalbant apie Striptizą, galėtume daug ko nematyti. Ir nieko nesakyti pvz. kad ir po kiekvienos giesmės (knyga suskirstyta giesmėmis) einančios refreno, kuri protagonistas 'sugieda' su baro mergina, - iš giesmės juk žodžio neišmesia - jei knygoje nebūtų blasfemijos pačia purviniausia prasme.

Be cituotos ištraukos, kurioje kai ką esame pabraukę, štai dar viena, paimta iš 262-264 puslapių, kurioje techniškai tiksliai atvaizduotas prostitucijos kambarys ir, autoriaus žodžiais, 'tam reikalui skirtas specialus įrengimas, labai patogios staklės':

- Nusirenk.
- O kur lova? - kvailai paklausė jis.
- Lovos nėra ir jos visai ne reikia. Tam reikalui skirtas specialus įrengimas. Labai

Spalio 15-16 d. New Yorke Kultūros Židinyje atidaroma dail. Alfonso Dargio kūrinų paroda. Bus išstatyta 43 darbai. Parodą globoja Lietuvių Moterų Federacijos New Yorke klubas. Nuotraukoje vienas iš A. Dargio kūrinių — Composition 77.

patogios staklės. Gali pasižiūrėti.

Ji mostelėjo ranka į vidury kambario stovintį prietaisą.

- Visa tai atliekama čia, šiame kambaryje, ir ant šitų staklių, - pridūrė jis.

Toliau autorius labai sąžiningai ir labai tiksliai - kinematografiškai aprašo šios pranašos sekretorės ir knygos protagonisto kiekvieną judesį:

- Nesijaudink, - nuramino jina. - Viskas bus kaip numatyta, kaip turi būti.

Savo kūnu jis jautė visą jos kūną, standžiai įrėmusį į jo krūtinę savo apvalias krūtis (...)

Praeitume nepastebėję ir pro šitą patogiai įrengtą prostitucijos kambarį, jei autorius visa būtų baigęs ką tik cituotu vaizdu. Tačiau jis čia nesustoja ir šią prostitutę atvaizduoja taip, kaip tradiciškai vaizduojamas ant kryžiaus mirštantis Kristus: 'Ji vėl išskėtė rankas delnais į viršų, ji sutraukė išskėstas kojas ir uždėjo jas, truputį linktelėjusi per kelius, vieną ant kitos ir atlošė galvą atgal ir bent kiek į šalį.'

Ir, atrodo, tik todėl, kad niekas nesuabejotų, kad tai tikslus optinis Krucifikso vaizdas, Meras pažymi: 'Tiesa, nebuvo žaidų nei rankose, nei kojose, nei perversas šonas nebuvo ir veidu netekėjo kraujas (...).'

Perskaitęs šią prostitutinio simbolizmo knygą, nepajunti jokio estetinio malonumo ir jokio dvasinio džiaugsmo. Ir susimąstai: Kaip toli ji nuo grožio idealo, apie kuri

kalba Sezemanas savo Estetikoje, ir nuo tobulo, kuri akcentuoja Maritainas savo jau čia cituotos knygos skyriuje Poezija ir žmogaus gyvenimo tobulumas ar Šalkauskis, kalbėdamas apie estetinę ateitininkų ideologiją, pagal kurią 'meno šūkis privalo būti: menas grožiui, grožis gyvenimo tobulumui.'

Ir pagaliau klausiu: Ko, kurių minties gelmių ir kurių grožio aspektų nustotų ši I. Mero knyga, jei joje nebūtų čia cituotų - ar bent mūsų pabrauktų - vietų? O drauge ir džiaugiesi, kad ji nebuvo išleista Lietuvoje. Kodėl? Tik rąsias priežastis galbūt težino tik tie, nuo kurių tai - išleisti ar neišleisti - parėjo. O gal - ir tai ne teigimas, o tik prielaida - tenai turėta kiek kultūros, humaniškumo ir takto, sulaikiusio nuo purvinimo tai, kas daugeliui šventa?

WANTED IMMEDIATELY AUTOMATIC SCREW MACHINE

OPERATOR EXPERIENCED ON
W. & S. AUTOMATICS

Must read blue prints & make own set up. Have own hand tools. Excellent hourly rates and fringes.

Call 216-531-9354
FOR IMMEDIATE INTERVIEW.
Plant located East Side.
(36-39)

WANTED JOURNEYMEN HORIZONTAL BORING MILL OPERATORS

Must be able to set up, work from blue prints & close tolerance. Day shift, minimum 58 hr. week. Medical and life insurance paid. Qualified only need. Apply.

WHITE TOOL & MACHINE
COMPANY
8135 S. TELEGRAPH
TAYLOR, MICH.
(52-36)

R. SPALIO ROMANAS

"MERGAITĖ IŠ GETO"

366 psl., kainavęs 5 dol., didelį pasisekimą sulaukęs skaitytojuose, per trumpą laiką buvo išparduotas. Liko dar nedidelis kiekis su mažais rišyklos defektais ir be aplanko, parduodant po 3 dol. Užsakiusiems tuoj išsiųsime.

IŠKIRPTI

Siunčiu 3 dol. ir prašau atsiųsti man R. Spalio romaną "Mergaitė iš geto".

Pavardė ir vardas

Adresas

SECURITY GUARDS (PART TIME)

Must be 21 or older and have clear police record. To work two 8 hour shifts on the weekend and earn over \$40. Transfer fee paid, permanent shifts, weekly pay, free applicant parking.

HUDSON SECURITY SERVICE

2233 Washington
St. Louis, Mo. 63103
621-3440

An Equal Opportunity Employer (35-38)

DIE CAST DIE MAKER

Progressive aluminum die casting plant, is looking for class A die cast die makers. Must be able to construct complicated dies with minimum amount of supervision. Excellent fringe benefits including dental and eye care. High hourly rate plus overtime. For more information contact DENNIS SABOL at

LESTER INDUSTRIES, INC.
25661 CANNON ROAD
BEDFORD HTS., OHIO 44146
216-232-4500

An Equal Opportunity Employer (36-38)

Wanted Journeymen OR 1st Class Skilled ALL AROUND MACHINISTS

FOR LATHES & BRIDGEPORTS.

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Have own tools. Excellent fringe benefit package. High hourly rate. Overtime. Start immediately. Call

216-476-2050

(35-38)

Supervisors (MANUFACTURING)

Just a few good supervisors are needed at Mueller Brass Company. If you have two or more years of supervisory experience with a proven record in a manufacturing environment, you may be the person we want. Specific skills required are inspection, die design, forging, casting or tooling. For those able to meet the challenges of supervising and motivating people, we offer a complete benefits package and the opportunity for future advancement. Mueller Brass Co. is located in scenic Port Huron, Michigan and is a major factor in the copper and brass fabricating industry. Send your resume or call in complete confidence.

MUELLER BRASS CO.
1925 Lapeer Road
Port Huron, Mich. 48060
(313) 987-4000, Ext. 355

Equal Opportunity Employer
Male/Female

WANTED

ALL AROUND GENERAL MACHINISTS

For Electronics manufacturer in Ann Arbor Area has opening for an experienced MACHINIST.

Who can set up work from blue prints & close tolerance. Full or part time. Inquires from retired persons welcome. Call 313-973-2505, ask for MR. HESKETT. (34-47)

Wanted 1st Class Skilled MACHINISTS

POSITION ARE AVAILABLE FOR EXPERIENCED

TOOL GRINDERS

AND

MULTISPINDLE AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS & SET UP MEN.

FOR 1ST & 2ND SHIFT.
Please contact MR. KURZ

216-486-2700

(35-38)

MACHINE SHOP

BABCOCK & WILCOX

Detroit Broach & Machine
CURRENTLY HAS OPENINGS FOR

- O. D. GRINDER
- TOOLROOM BORING
MILL OPERATORS
- TOOLROOM PLANER
OPERATORS
- ELECTRICIANS
- MACHINE BUILDERS
- MACHINE INSPECTORS

PREVIOUS EXPERIENCE WITH
MACHINE TOOL MANUFACTURER
HELPFUL.

Capable of reading prints, making set-ups, and working with precision tools. Top wages and excellent fringe benefits.

APPLY IN PERSON

Between 1-3:30 p.m., Mon.-Fri.

OR CALL FOR APPOINTMENT

313-651-9211

950 Rochester Road
Rochester, Mich. 48063

An Equal Opportunity Employer M/F (35-36)

KEYPUNCH OPERATORS

DAYS, AFTERNOONS AND MIDNITE SHIFT

EXPERIENCED

Salary based on individual performance. Excellent working conditions with opportunities to progress rapidly.

PHONE FOR APPOINTMENT 313-643-1131

K MART CORP.

INTERNATIONAL HEADQUARTERS
3100 W. BIG BEAVER RD., TROY, MICH. 48064

An Equal Opportunity Employer M/F

PLANT LAYOUT ENGINEER

Degreed or practical trained engineer with knowledge of assembly layouts, plant equipment, and production processes to design and specify facilities for plant layouts, estimate projects and coordinate. Installation of changed or new facilities.

APPLY: SALARY ADMINISTRATION.

JEFFERSON ASSEMBLY PLANT

12200 E. JEFFERSON
DETROIT, MICHIGAN
(313) 823-8828

**CHRYSLER
CORPORATION**

An Equal Opportunity Employer

(31-37)

ASSEMBLERS

LEADING CONSUMER PRODUCTS CO. HAS IMMEDIATE OPENINGS FOR:

Assemblers:
Light Factory Work

EXP./NON EXP. WILL TRAIN. JOBS INCLUDE SOLDERING, TESTING, AUTOMATIC AIR SCREW DRIVER, INTERMEDIATE ASSEMBLY OPERATIONS & PACKERS. PLEASANT WORKING CONDITIONS. AIR CONDITIONED FACTORY. FULL COMPANY BENEFITS. PROFIT SHARING PLAN. PAID HOLIDAYS. SICK LEAVE. FREE EMPLOYEE INSURANCE. BONUS PROGRAM. HOUSEWIVES WELCOME TO APPLY. SATURDAY MORNING INTERVIEWS POSSIBLE. PLEASE APPLY IN PERSON TO

CON AIR CORPORATION

11 Executive Ave.
(Off Woodbridge Ave.)
Edison, N. J. 08817

(35-37)

MECHANICAL Jr. & Sr. DESIGNERS

Strongsville area manufacturer of lift trucks.

Experienced in lift trucks or material handling industry preferable. Up to \$180 a week base pay. Excellent benefits program. Call for interview appointment.

216-238-8500.

SCHRECK INDUSTRIES INC.

An Equal Opportunity Employer

ATTENTION

Experienced operators required for

**TURRET LATHES
LATHES
BRIDGEPORT MILL
SURFACE GRINDERS
CYLINDRICAL
GRINDERS
MACHINE TRAINEES
(SOME EXPOSURE TO MACHINE TOOL
OPERATORS HELPFUL)**

ALSO

DRAFTSMEN

OR

ENGINEERING STUDENTS DESIRING

DAY OR NIGHT SHIFT DRAFTING POSITIONS.

MAINTENANCE MEN

(General Machine Tool and/or Heat Treat Equipment Repair Experience).

We are a nationally known manufacturer of machine tool accessories. Offering excellent working conditions and fringe benefit programs.

Apply in person: Personnel Dept.

N. A. WOODWORTH COMPANY

1300 E. NINE MILE
FERNDAL, MICHIGAN 48220

An Equal Opportunity Employer

(34-37)

WANTED 1ST CLASS

MACHINISTS

Minimum 5-years experience in precision shops.
Close tolerance machine work.

2nd shift with good differential pay.
Good pay, benefits & working condition.

SPERRY-SUN INC.

104 Industrial Rd., Sugar Land, Texas 77478
Phone 713-494-3021

An Equal Opportunity Employer M/F

(35-37)

ENGINEERS

5 to 10 year experience in design of mechanical, electrical, HVAC, typing and associated systems for industrial facility. Registration desirable. Diversified and challenging position with one of Central Kentucky's leading consulting engineering firms. We offer competitive benefits, relocation and excellent salary. Send resume to:

MASON & HANGER-SILAS MASON CO., INC.

1500 W. Main St., Lexington, Kentucky 40505

An Equal Opportunity Employer

(35-37)

PLASTICS

INJECTION OR BLOW MOLD MACHINE TECHNICIANS
ELECTRICIANS
REFRIGERATION MAN
INJECTION MOLD MAKER

FOR ALL SHIFTS

Good working conditions, plenty of overtime. Positions available immediately in several Southeastern locations.

Write: P. O. Box 43325
Atlanta, Georgia 30336
or call Mr. Martin at
404-691-8931

Ateitininkų IX Kongresas Clevelande (2)

A. GARKA

Kongresas atidarytas 12 val. 30 min. viešbutyje šv. Mišiomis, kurias laikė vysk. Charles Salatka (vysk. ordinaras Michigan valst., lietuvių kilmės), asistuojamas gausios dvasiškių svitos. Pamokslą pasakė kun. dr. A. Paškus. Pamaldų metu, vadovaujant A. Zarankai (iš Detroito), dalyviai giedojo giesmes iš parengtų tekstų.

Po pamaldų apie 2 val. posėdžių salėje iškilmingas Kongreso Atidarymo posėdis. Įnešamos Amerikos, Lietuvos ir ateitininkų vėliavos. Posėdį atidaro Kongreso Rengimo Komiteto pirmininkas kun. Gediminas Kijauskas trumpu žodžiu akcentuodamas, kad mes paverptos Tautos šauksmo negalime užmiršti. Invokaciją sukalba Federacijos dvasios vadas prof. kun. Stasys Yla. Ateitininkų Federacijos gen. sekr. Vac. Kleiza perskaito Apaštali-

nio Delegato JAV Popiežiaus sveikinimą ir palaiminimą ir JAV Prezidento Jimmy Carter sveikinimą. Suprantama šie sveikinimai priimami su didžiausiais plojimais. Po to, gen. sekr. Vac. Kleizai pasiūlius, kongreso vairavimas perduodamas šios sudėties pareigūnams. Prezidiumas: prof. Balys Vitkus JAV, Vytautas Aušrotas Kanada ir kun. Juozas Šeškevičius Brazilija. Sekretoriatas: A. Balčytis, Ald. Prapolenytė, L. Stončiūtė. Rezoliucijų — nutarimų komisija: K. Pabedinskas, kun. K. Pugevičius, L. Gražulienė, Paulius Alšėnas ir S. Kuprys. Mandatų komisija: P. Spetyla, V. Kolyčius ir D. Krokytė. Nuo šio momento kongreso vadovavimą perima išrinktas prezidiumas. Po to seka Ateitininkų Federacijos vado dr. Petro Kisieliaus kal-

ba. Gi iškilmingas posėdis baigiamas prof. Simo Sužiedėlio paskaita — Palangos konferencijos sukakties ženkle.

Penktadienio posėdžiai baigiami paskaitom "Kultūrinės ateitininkų veiklos perspektyvos išeivijoje ir išipareigojimai", atskiruose posėdžiuose dr. M. Girniuvienė, dr. Elena Vaišnienė ir dr. Vytautas Bieliauskas. Šio reportažo dėlei neleidžia smulkiau apibūdinti kalbų, referatų ar paskaitų, tad tenka tenkintis tik programinių dalykų suminėmu. Reikia tikėtis, kad vėliau spaudoj kai kurios kalbos, referatai bus paskelbti ištiesai ar plačiau komentuoti. O minčių ten buvo brandžių, aktualių, kai kur ir kontraversinių, tad kas norės arčiau su kongreso darbais susipažinti, atrodo, turės progos vėliau. Pagaliau kongreso programa buvo taip perkrauta, kad ne

visur buvo suspėta dalyvauti, o iš kitos pusės, turint dar kitų kongreso rengimo pareigų, nepajėgta viską ir suvirstinti.

Atsigaivinimui vakare Lietuvių namuose susipažinimo vakaras. Programoje jaunųjų ateitininkų kūryba, vaišės ir šokiai grojant Rimmo Strimačio kapelai. Taip prabėgo dvi kongreso dienos.

★

Prieš keliolika metų vienas plačiau žinomas ateitininkų veikėjas yra rašęs vienam tada dar jaunam idealistui ateitininkų moksleivių veikėjui: "... Jūs susėdę vakaro prieblandoje tamsiame kambaryje, pasikabinę palubėje spindinčią lempą, žiūrite į ją ir lubas ir planuojate..., bet nematote kambario aplinkos..., nei sienų..., nei grindų..." Ateitininkijos gyvenime šis veikimo bei darbų polinkis būdingas. Ir šis didžiulis ir imponuojantis ateitininkijos sambūris Clevelande praėjo daugiau

vizijoje spindinčių idealų, negu realiaje pajautime mūsų tremties misijos bei uždavinių.

Šiam kongresui parinktas šūkis: Liudyti Kristų ir savąją tautą yra nepaprastai kilnus, platus ir prasmingas. Jeigu šūkio pirmoji dalis gal daugiau tinka tik ateitininkams, tai antroji jo dalis liudyti savąją tautą tinka ne tik ateitininkams, bet ir visai išeivijai. Ateitininkų Federacijos Valdyba savo atsišaukime konstatuoja: "Nueitieji 67 metai mums liudija, kad ateitininkai visada savo paskirtį ir uždavinius atlikdavo, kai suvokdavo laiko reikalavimus ir į juos savo gyvenimu ir darbais atsiliepdavo..." (ATEITININKŲ KELIU, Kongreso leidinys). Gi Ateitininkų IX Kongreso Komitetas programos leidinyje rašo: "Tikimės, kad šis Kongresas išspręs ateitininkų opiausius klausimus ne tik vidaus santvarkoje, bet ir bendruose visų lietuvių darbuose". Taigi, šūkiai, užsimojimai puikūs... Bet ar jie pilnai suvokė laiko reikalavimus ir į juos atsiliepė, tai klausimas, kuri norėčiau palikti su klausuku.

Po šių pastabų grįžkime prie kongreso darbų. Jeigu ketvirtadienio programa prasidėjo su 100-150 dalyvių, tai penktadienio atidarymasis posėdis jau sutraukė virš 400, o šeštadienio Vardžio paskaita jau viršijo 500 asmenų.

(Bus daugiau)

KETVIRTADIENIAIS

ŽIURĖKITE NAUJĄ OHIO LOTERIJOS TELEVIZIJOJE PROGRAMĄ.

THE \$500,000 CHALLENGE

DAUGIAU SMAGUMO! DAUGIAU STAIGMENŲ!
DAUGIAU PINIGŲ LAIMĖTI, NEGU ANKSČIAU.

Žiūrėkit naują Ohio Lottery TV programą ketvirtadieniais. Tai yra \$500,000 iššūkis! Tai turtingiausias žaidimas televizijoje. Žaidimas, kuris suteikia Ohio Lottery žaidėjams galimybę konkuruoti aukščiausio \$500,000 vertės laimėjimo! Tai yra tikra, pusė milijono dolerių! Įsijunkite į šią intriguojančią naują Ohio Lottery programą.

By law, all net proceeds of the Ohio Lottery are contributed to the State of Ohio's General Fund and distributed for the benefit of all Ohioans in such areas as education, public welfare, mental health and other needs.

AD #211-R

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES
Small modern hospital in Southern Illinois has immediate openings for
NURSE ANESTHETIST
HEMO DIALYSIS SUPERVISOR
REGISTERED NURSES
for 3-11 & 11-7
in O.B. & I.C.U.
Good starting salary differential for evening & night shift. Liberal personnel policies & fringe benefits.
Apply call or write to:
VIRGINIA McALEXANDER
JEFFERSON MEMORIAL HOSPITAL
909 SHAWNEE
MT. VERNON, ILL. 62864
618-242-3400 (35-41)

FOREMAN

Experienced for Steel Pickling Operation. Excellent salary, benefits and pension to the right person. Apply

STEEL PICKLING & PROCESSING CORP.

3633 PARKINSON
DETROIT, MICH.

(32-38)

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED

TOOL and DIEMAKERS

Near West Side mfr. is seeking exp. tool and diemakers, individual must have journeyman's card or at least 8 years of related exp. in the field. Excellent hourly rate accompanied by comparable fringe benefit program.

APPLY IN PERSON.

MIDLAND STEEL PRODUCT CO.
10615 Madison Ave.
Cleveland, Ohio

Equal Opportunity Employer (34-36)

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

PARAMA ETNINĖMS GRUPĖMS

Pietų Australijos premjeras Mr. Dunstan pranešė, kad jo valstijos vyriausybė nutarė padėti etninėms grupėms, kurios moko savo vaikus savosios kalbos. Kiekvienas vaikas metams gaus po 12 dol. iš P. Australijos valstijos. Premjeras pareiškė, kad jo vyriausybė teikia didelę paramą etninėms grupėms, raginant ir skatinant svetimų kalbų mokymąsi jaunimo tarpe. Ši parama pradžioje buvo suteikta, pagal prašymą, graikų bendruomenei, tačiau jau kuris laikas ji yra praplėsta ir dabar duodama italams, lenkams, serbams, ukrainiečiams, kroatams, lietuviams, latviams ir rusams. Šiai paramai yra paskirta 70,000 dolerių.

SYDNĖJAUS "MISS KOVAS"

Australijos lietuviai sportininkai visuose frontuose rimtai ruošiasi savo išvykai į Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynes Kanadoje. Australijos Lietuvių Fizinio auklėjimo Sąjunga, kuri randasi dabar Sydnėje, be visų kitų finansų rinkimo būdų, įgaliojo kiekvieną lietuvių klubą surengti po vieną savame mieste parengimą, kurio visas pelnas eitų į bendrą išvykos kasą. Pačią pradžią padarė Sydnėjaus "Kovas", Lietuvių Klube surengdamas, jau tradicija virtusį, savo "Miss Kovas" gražuolės balių. Lietuvių Klubas buvo tiesiog prikimštas svečių ir ypatingai jaunimo, kurie ne visuomet mėgsta kartu būti su vyresniaisiais. "Kovo" pirmininkas svečiams pristato 12 koviečių sportininkų gražuolių: tris seseris Kasperaites, dvi seseris Laukaites, dvi seseris Karpavičiutes, S. Dambrauskaitę, S. Gulbinaitę, V. Šatkauskaitę, A. Liesytę ir C. Bann. Rinkimų komisiją sudarė Lietuvių Klubo pirmininkas V. Simniškis, laimėtojai 100 dol. paaukojęs P. Birkmanis ir trys "Kovo" Garbės Vicepirmininkai: V. Daudaras, V. Binkis ir V. Micevičius. Prieš išrenkant gražuolės, visos kandidatės gavo loterijos bilietų knygutes, daugiausiai surinkusią pinigų, paskelbiant "Miss Charity" — Savišalpos Laimėtoja, kuriai 25 dol. premiją paskyrė ALFAS. Atidarius rinkimų komisijos vokus, 1977-78 metų Sydnėjaus "Miss Kovas" buvo išrinkta krepšininkė Regina Laukaitytė, kuri aktyviai žaidžia krepšinį ir tinklinį ir tikisi būti Sporto žaidynėse Toronto mieste. (O gal taip

kanadiečiai, be aktyvių sporto žaidynių surengtų ir mūsų viso laisvojo pasaulio gražiausios sportininkės konkursą. Aš manau, kad ir Kanadoje, kai ir Australijoje tas būtų populiariu). Miss Charity titulą laimėjo Silvija Dambrauskaitė, išpardavusi loterijos bilietų (po 20 centų vienas) už nepilnus 200 dol. Vakaro gautas 1000 dol. pelnas buvo gražus indėlis į kelionės fondą.

MIRĖ IŠKILUSIS KREPŠININKAS

Rugpjūčio 16 dieną Sydnėje, po gana sunkios ligos, ligoninėje mirė Australijos buvęs vienas iš įžymiausių lietuvių krepšininkų Vytautas Šutas. Gimęs gražuose Dusetuose 1925 metais balandžio 5 dieną, jis vėliau su šeima apsigyvena Šiauliuose, kur, jau gimnazijoje būdamas, yra išrenkamas į gimnazijos, "Gubernijos" ir miesto krepšinio rinktines. Po karo, pradėjus Goetingeno mieste studijuoti mediciną, kur jis baigia tris kursus, Vytautas vėl pasižymi krepšinyje, žaisdamas už universiteto ir anglų zonos rinktines. Atvykus į Australiją, jau pereinamoje Bathursto stovykloje, jis suorganizuoja parodomąsias krepšinio rungtynes ir, pamačius jo žaidimą australams, jis jų yra išvežamas "kontrakta" atlikti į gražų ir turtingą Lithgow miestą. Be žaidimo su australais, čia jis pirmą kartą atveža ir lietuvių komandą dalyvauti N.S.W. valstijos pirmenybėse, kur jie laimi antrą vietą. Lietuvių ir Vytauto (Vic) šuto vardas plačiai nuskamba per radijo ir spaudą. Iš čia jį paima Sydnėjus ir labai greitai jis tampa N.S.W. rinktinės ir vėliau visos Australijos rinktinės žaidėjas ir kapitonas. Nepasitenkina jis australiškąja karjera. Atvykstant vis daugiau lietuvių, jis yra pradininkas dabartinio "Kovo", būdamas steigiamosios valdybos narys ir vėliau klubo pirmininkas. Eilę metų, jo vadovaujami koviečiai yra pirmaujanti komanda ne tik lietuvių, bet australų tarpe. Jis yra ir pirmosios ALFAS valdybos narys, paruošiant šios sąjungos steigiamuosius darbus. Tai buvo Australijos lietuvių sportinis ažuolas, kurio pradėtieji sportiniai darbai šiandien yra taip gražiai išbujoję. Tačiau paskutiniuosius kelius metus Vytautas mažai kur pasirodė ir buvo labai užsidaręs. Tai buvo, greičiausiai, pasėka jo traгіško brolio Mykolo likimo,

Pirmasias vietas laimėjusios "Kovo" gražuolės. Pirmoji apačioje "Miss Kovas" Regina Laukaitytė, II-ją vietą gavusi Valė Šatkauskaitė ir "Miss Charity-Savišalpa" Silvija Dambrauskaitė.

kuriam tramvajus nupiovė virš kelių abi kojas ir vėliau mirė.

Australijos lietuviai sportininkai niekuomet nepamirš atliktų Vytauto sportinių darbų, garsinant Lietuvos ir lietuvių sportininko vardą australų ir kitų svetimtaučių tarpe ir tuo pačiu padėjus vienus iš pirmųjų pagrindų mūsų Australijos lietuvių sportiniam gyvenimui. Tegul tau būna lengva Australijos žemės, Vytautai, kurios garbę ir spalvas ne vieną kartą ir tu gynei.

DAINOS IR ŽODŽIO PYNĖ

Rugpjūčio 7 dieną Adelaidės Lietuvių Namų J. J. Bačiūno vardo Bibliotekos ir Spaudos Kiosko darbuotojų E. Reisonienės, J. Kutkienės ir S. Rudzenskienės pastangomis buvo surengta kultūrinė popietė, kurios paskirtis buvo pagerbti lietuvišką žodį ir lietuvišką knygą. Adelaidės lietuvių bendruomenės, nors savo skaičiumi ir nėra pati didžiausia Australijoje, tačiau visais savo kultūriniais parengimais ir dalyvavimu juose, tur būt tikrai užima pirmą vietą. Suprasdami savosios knygos ir savojo žodžio didelę reikšmę, jie ir į šį parengimą atsilankė labai gausiai.

Lietuvių Klubo salės pradžioje įeinančius svečius tyliu žodžiu pasveikino ant stalų išdėstytos knygos, laikraščiai, žurnalai, plokštelės ir visa tai sava lietuviška kalba, tarsi kviesdami imti į rankas ir skaityti. Šios kultūrinės popietės programą atidarė Bibliotekos ir Spaudos Kiosko vadovė E. Reisonienė, pasakydama, kad ši popietė yra skirta rašytojams — humoristams. L. Pakalnio paruoštą žodį perskaitė V. Baltutis, Pulgio Andriušio feljetoną paskaitė V. Janulis, A. Gustaičio eilėraštį "Adomas" skaitė A. Gučiuvienė, Pivošos-Griciaus feljetoną — R. Pranckūnaitė, kitą A. Gustaičio eilėraštį — J. Neveauskas ir V. Baltučio feljetoną — A. Gučiuvienė. Popietės programą užbaigė svečių iš Melbourne kvartetas, kurį sudarė Aldona ir Ramutė Juškaitės, Virginija ir Arūnas Bruožiai, vadovaujant muzikui Jonui Juškai. Gražiai susidainavęs jaunųjų kvartetas buvo labai šiltai priimtas adelaidskių, nepagailint jiems ir gausių plojimų. Visą programą vaizdžiai pranešinėjo Puriena Pečiulytė.

E. Reisonienės vadovaujama Biblioteka ir Spaudos Kioskas Adelaidėje atlieka didelį lietuvišką kultūringą darbą. Į šį darbą ji įdeda darbo ir rūpesčio, ko pasė-

koje gaunasi ir labai gražūs vaisiai. Per metus parduota 881 knyga, 223 plokštelės, surinkta bendruomenės laikraščiui prenumerata 1404 dol. sumoje, išsiųsta kitų prenumeratų už 347 dol., kai bibliotekos knygomis ir žurnalais naudojasi virš 100 nuolatinių skaitytojų, neskaitant nenuolatinių. Iš viso biblioteka gauna 22 laikraščius ir žurnalus iš viso pasaulio kraštų. Be šio pagrindinio savo darbo, J. J. Bačiūno vardo Bibliotekos ir Kiosko vadovybė dažnai surengia labai įdomias kultūrinės popietes, visuomet turinčias didelį pasisekimą.

NAUJAS RAJONO VADEIVA

Iš savo pareigų pasitraukus Australijos Rajono vadeivai sk. V. Bukevičiui, naujuoju vadeiva yra paskirtas sk. fil. Balys Barkus. Iš profesijos būdamas agronomas, naujasis vadeiva į skautus įstojo 1932 m. Kauno Jėzuitų gimnazijoje. 1938 m. perėjo į Akademikų Skautų Korp. "Vytį". 1939 m. davė skauto vyčio ir 1940 skautininko įžodžius. Australijoje yra Sydnėjaus Senųjų Skautų židinyje ir Skautų Vyčių būrelyje. Taut. Stovykloje Panemunėje, jis buvo "brolėnu" latviams skautams vėliau vadovaudamas Maironio draugovei Kaune ir Dotnavos žemės Akademijos skautams, Oberleningeno (Vokietijoje) skautų vienetui, Sydnėjaus "Aušros" tuntui ir 1973 m. Jubiliejinai 25-čio stovyklai. Be skautavimo sk. B. Barkus yra labai plačiai žinomas Sydnėjaus lietuvių bendruomenei, ilgus metus vadovaujant Savaitgalio Mokyklai ir kiekviena proga padedant jaunimui ir būnant dideliu jaunimo draugu ir globėjui. Sveikinant mielą B. Barkų jo naujose pareigose, telieka jam palinkėti tik sveikatos ir ištermės darbe.

WANTED EXPERIENCED

TURRET LATHE

SET UP AND OPERATE

\$6.50 + per hour. Excellent benefits. Shift work.

FACET FILTER

434 W. 12 MILE

MADISON HTS., MI. 48071

313-543-7510

(34-38)

1ST CLASS

MACHINISTS

With heavy grinding experience, on Cylindrical & Surface grinder. For close tolerance work. Steady work for qualified men & fringe benefits.

APPLY IN PERSON

FOERST STAR

PLASTICS

6 Stuart Road

Chelmsford, Mass. 01824

617-256-8781

(31-40)

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ IR ŠVIETIMAS

A. JUODVALKIS

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS MĖNUO

Rugsėjis laikomas Lietuvių Bendruomenės mėnesiu. Po vasaros atostogų ir atsikvėpimo, rugsėjis yra pasiruošimo mėnuo numatomiems renginiams ir organizacijų veiklai. Organizacijų, ansamblių, chorų ir liuanistinių mokyklų vadovybės posėdžiauja, planuoja ir pradeda darbą. Rugsėjis netikslu laikyti LB mėnesiu, geriau tikėtų rugsėjį skelbti liuanistinio švietimo mėnesiu, nes mokyklos pradeda darbą ir visas dėmesys kreipiamas į mokinių verbavimą ir mokyklų atidarymą.

Rugsėjo pradžioje, dauguma spaudos yra užversta liuanistinio švietimo klausimais. Visos LB apylinkių vadovybės, tėvų komitetai, mokyklų vedėjai, mokytojai ir visi šviesūs lietuviai susirūpinę, kaip daugiau įtraukti mokinių į šeštadienines mokyklas, surasti mokytojus, įsigyti vadovėlius ir kitas mokslo priemones. Darbas platus ir didelis. Rugsėjis prabėga besirūpinant įstatyti į tinkamas vėžes naujuosius lit. švietimo metus ir nebelieka laiko Lietuvių Bendruomenės reikalams.

Atsipalaidavus nuo lit. švietimo (nors švietimas visada turi stovėti pirmoje vietoje), bandoma spręsti Lietuvių Bendruomenės reikalus, bet dažniausiai rugsėjis yra prabėgęs ir spalvingasis spalvis prasidėjęs.

Kaip žinome, spalvyje BALFo rinkėjai pasipila į gatves ir lanko kiekvieno liuvio gyvenvietę, rinkdami šalpai aukas. Viskas tvarkoje. Reikia laikytis sutarimų (jei tokie yra) ir nesivaržyti dėl pirmumo. L. B. darbų barai yra platūs ir šakoti. LB rūpinasi ne vien švietimu, bet ir kultūriniu, visuomenine ir net politine veikla, todėl vieno mėnesio visiems darbams aprėpti yra per maža. Čia turime galvoje ne pačią LB veiklą, nes dirbama ištisus metus, bet tai veiklai finansų sutelkimą. Akivaizdžiai matyti, kad poatostoginio pirmo ir vieno mėnesio, neužtenka. Jei yra toks sutarimas, tai reikėtų persvarstyti ir paskirstymą aukoms rinkti pakeisti.

Kartą jau siūliau, maždaug tokį pasidalinimą: didiesiems veiksniams skirti po 2 mėnesius aukoms rinkti. Laiką paskirstyti, pagal jau esamą tvarką, taip: Lietuvių Bendruomenei — rugsėjis ir spalvis, BALFui — lapkritis ir gruodis, ALTai — vasaris ir kovas, VLIKui — Tautos Fondui —

balandis ir gegužė. Likusius mėnesius tektų palikti atsitiktiniams reikalams ar atsikvėpimui. Lietuvių Fondas tolimesnį kapitalo didinimą vykdo ištisus metus, nesusirišęs su laiku.

Dabar LB veikėjai vos spėja pasiruošti ir planus vykdyti, kai jiems ant kulnų jau pradeda lipti BALF. Tuo tarpu tarp BALFo ir ALTos yra didelis 4 mėnesių tarpas. Kai racionaliau bus paskirstytas laikas, tai mažiau bus nesusipratimų ir priekaištų.

Pasiūlymas yra grynai asmeninio pobūdžio ir nesurištas su nė viena organizacija. Jei kas turi geresnį planą — teskelbia.

Grupės žinomų asmenų tarpininkavimą, LB vadovybė atmetė, nesutiko juo pasinaudoti. Darbininkas, savo redakciniam straipsnyje, tarpininkus rado ne kvalifikuotus pasiimtą uždaviniui vykdyti ir, patarė neprašomiems nesikišti į ne savo reikalus. Ar veiksmų nesutarimas ir liuvio visuomenės suskaldymas sieto tik tų veiksmų vadovybės, o ne visą liuvioškąją visuomenę?

Pagal Darbininko redaktorių, nevalia mirtingiems daryti siūlymus, rašyti kritiškus straipsnius, reikšti savo nuomonę ar kitaip reaguoti į gyvenimo išsuktus reikalus. Pagalvokime, kur nueisime taip elgdamiesi. Ar neprieisime prie to, kad viršūnėse sėdintieji bus skelbiami neklaidingais, o plačioji masė turės vergiškai jiems paklusti ir nusilenkti. Daugiau pakantos ir dėmesio kitų nuomonėms ir darbams.

ŠVIETIMO REIKALAI

Rugpiūčio mėnesį įvyko du renginiai, susiję su liuanistiniu mokslu ir švietimu: mokytojų studijų savaitė Dainavoje ir liuanistikos seminaras Rochesteryje. Apie pirmąją buvo daug rašyta, reklamuota, o apie antrąją — tik, berods, vienas R. Kasparas kvietė studentus pasinaudoti ruošiamu seminaru ir pasitobulinti liuanistikoje. Kaip

dabar paaiškėjo, R. Kasparo (PLB valdybos vicepirm. jaunimo reikalams) šauksmą išgirdo 29 studentai, įskaitant ir ūkinių reikalų tvarkytojas, o ištisus dvi savaites kantriai ir ištvermingai atlaikė tik 21 studentas, maždaug tiek, kiek Kapsuko universitete 6 savaičių kursus Vilniuje, okupuotoje Lietuvoje.

Tokio pobūdžio liuanistikos seminaras jau buvo ketvirtas. Šiame seminare studentai sunkiai turi dirbti, kad suspėtų išeiti numatytą kursą. Visi seminaro dalyviai savanoriškai pasižada, tas dvi savaites, vartoti tik liuvio kalbą ir ištęsi. Studentai, išklause visą kursą ir atlikę darbus, gauna atitinkamus kreditus.

Spaudoje buvo užuominų, kad mokytojams pasitobulinti reiktų suruošti specialius kursus. Siūlytojas pamiršo, ar visai nežinojo, apie mokytojų studijų savaitę ir liuanistikos seminarą. Jei jau reikia mokytojams pagilinti liuanistiką (ne pro šalį būtų dažnam, ar net kiekvienam jaunam mokytojui), tai susitarus su seminaro rengėjais, pakoregavus programas, galėtų jau esamais kursais pasinaudoti, be ypatingo organizacinio vargo ir pastangų. Mes dažnai esame greitai naujiems siūlymams, bet nematome jau esamų ir vykdomų darbų. Seminare galėtų būti kur kas daugiau klausytojų ir rastų vietos ne vienas lit. mokyklų mokytojas.

Mokytojų studijų savaitė, prasidėjo atakomis spaudoje prieš švietimo Tarybos pirm. Br. Juodelį, dėl jo išleisto bendraraščio Nr. 4. Bendraraštis siūlė pasvarstyti liuanistinių mokyklų mokslo metų skaičių. Eventuali atveju, pereiti prie 10 metų lit. mokyklos, kaip daugelyje mokyklų jau dabar praktikuojama čia ir visoje Kanadoje. Šis siūlymas, dar nesulaukus jo svarstymo, rado gyvą atgarsį liuvioškoje spaudoje. Švietimo darbuotojai — veteranai (buvo ir jaunų) chorų pasisakė už 12 metų

mokyklą ir privertė Mokytojų studijų savaitės programą pakeisti, išimant iš darbotvarkės lit. švietimo reformos klausimą.

Charakteringa, kad, kai kurioje spaudoje, buvo spausdinami tik vienos krypties — 12 metų mokyklos — straipsniai. Argi nebuvo ir kitokių pasiūlymų? Spausdinami pasisakymai (daugumoje) buvo nukreipti prieš švietimo Tarybos pirm. Br. Juodelį, arogantiškai ir užgauliai parašyti. Nesvarstoma ir neieškoma, kaip pakelti mokslo lygį, kad mokiniai ne vien išsėdėtų nustatytą metų skaičių, bet ir liuvioškai pramoktų ne tik kalbėti ir skaityti, bet ir be didesnių klaidų rašyti.

Manau, kad ne mokytojų, ne švietimo Tarybos ir net ne Krašto valdybos kompetencijoje yra nustatyti lit. švietimo mokslo metų skaičių, bet LB Tarybos. Švietimo Taryba turėtų sudaryti programas, paruošti vadovėlius ir mokslo priemones, tikrinti mokinių žinias bei programų vykdymą. Juk ir šiandien, net mokytojų ar mokyklų vedėjų-direktorių paskyrimą vykdo ne švietimo Taryba, bet tėvų komitetai, o tai neturėtų būti.

JAV LB Taryba š. m. birželio 19 d. sesijoje, Clevelande, priėmė visą eilę nutarimų ir rezoliucijų. Rezoliucijos spaudoje pasirodė bemaž po trijų mėnesių nuo jų priėmimo. Kas kaltas, kad tokie svarbūs nutarimai užsiguli biurokratų stalčiuose ir visuomenę pasiekia tada, kai jau nustoja visiškos ar dalinės reikšmės. Pav., pirmoji rezoliucija kviečia dalyvauti mokytojų studijų savaitėje Dainavoje ir liuanistikos seminare Rochesteryje, kai abeji kursai jau yra pasibaigę anksčiau, negu ši rezoliucija pasiekė skaitytojus. Kokia prasmė ją dabar skelbti?! Atrodo, kad viena ranka remiama kitų vykdomus darbus, o kita ranka prilaikome, kad tie darbai mažesnę pasisekimą turėtų.

Trečioji rezoliucija pritaria švietimo Tarybos ir švietimo komisijos siūlymui, mokytojų studijų savaitės metu diskutuoti mokyklų klausimą. Jei ši rezoliucija būtų buvusi laiku

paskelbta, tai švietimo Tarybos pirm. Br. Juodelio bendraraštis Nr. 4 nebūtų sulaukęs tokios reakcijos ir priešiškoumo.

Mūsųose jau yra priimta, kad kiekviena naujesnė mintis ar idėja, sulaukia pasipriešinimo ir dažniais atvejais pasisakoma ne prieš patį siūlymą, bet prieš pasiūliusį asmenį, stengiantis jį suniekinoti ar net prikergti neužtarnautą titulą.

Didesniam išpūdžiui sudaryti, kai kas nevengia prie pavardės ar organizacijos prisegti ir skambesnius vardus: bendradarbioautojo, kvislingo, kolaboranto, tiltų statytojo ir kt.

Švietimo, kultūros ir politiniai reikalai reikalingi nuolatinių studijų ir pritaikymo šuoliais lekiančiam gyvenimui. Negalima užsimarinuoti esamoje padėtyje, bet reikia nuolat tobulėti ir prisitaikyti prie dienos reikalavimų.

Diskusijos visais klausimais visada reikalingos ir darytinos, tik mokėjime atskirti asmenis nuo diskutuotinų reikalų. Nors niekas nesiūlė įvesti 10-ties metų mokyklų sistemą, o tik tuo klausimu pasisakyti, bet buvo spaudos, kuri paskelbė, kad jau nuo šių mokslo metų pradžios Br. Juodelis įvedė 10 metų sistemą. Jei visi taip į reikalus žiūrėtų, tai kiekviena užuomina būtų padaryta įstatymu.

Būkime kultūringesni ir nesistenkime suniekinoti liuviošką darbą dirbančių asmenų, aukojančių savo laisvalaikį be jokio atlyginimo. Diskusijos yra reikalingos, tik mokėjime jas kultūringai vesti.

Mokslo metai prasidėjo ir vaikams sugrįžo į lit. klases. Mokytojai, tėvai ir komitetai vykdo savanoriškus įsipareigojimus, stengdamiesi iškiepyti liuvioybės ugnelę jaunųjų širdyse, kad nenustruktų ryšys su okupanto prievara taujama liuvio tauta.

Plačiai liuvio visuomenei belieka visuotinai paremti švietėjų dirbamą darbą.

FOREMAN
SECOND SHIFT
Steel plate fabrication.
Call TOM BEISHIR
CUSTOM FOOD TANKS
8000 HALL STREET
ST. LOUIS, MO. 63147
314-385-6800

(33-37)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSTIKINSITE.

CHICAGO

PIANISTO VYTAUTO PUŠKORIAUS CHICAGOJ KONCERTO BELAUKIANT

Jaunatvės pasiryžimas ir talentas pradėda reikštis pilname žydėjime. Šių metų spalio mėn. 2 d. Margutis Chicagoje. Jaunimo centro salėje, rengia pianisto Vytauto Puškoriaus ir moderninio šokio atstovų Violetos Karosaitės ir Jaunučio Puodžiūno koncertą.

Vytautas Puškorius jau gerai žinomas Clevelando visuomenei. Čia jis augo, brendo, dalyvavo įvairiose lietuviškose organizacijose, mokėsi pas įvairius muzikos mokytojus, dažnai koncertuodavo ne tik įvairiuose parengimuose, bet atliko ir keletą savarankiškų fortepijono rečitalių su skoninga programa.

Jaunasis pianistas pasišventė menui ir kur tik gali liudija jo vertybes ir grožį. Vytautas priklauso prie tos rūšies menininkų, kurie sunkiai ir atkakliai dirbdami, siekia šviesesnės ateities sau ir kitiems su kuriais jis dalinasi savo sugėbėjimais.

Programa Chicagos koncertui parinkta ir aukšto meninio lygio. Pasaulinio mąsto kompozitorių veikalai prakalbės į širdį kiekvienam, kuris mėgsta ir vertina muziką bei šoki. Violeta Karosaitė, mūsų talentinga šokėja su jaunučiu Puodžiūnu ruošiasi prisidėti prie koncerto meniškumo pasisekimo. Muzika ir šokio menas — dvi neatskiriamos mūzos, kurios keliaudamos per pasaulį visada suranda kelia į mūsų širdis.

Pianisto programoje girdėsime komp. Scarlatti sonatą, L. Beethoveno sonatą "Apassionata", Čiurlionio muzikales vizijas, Schuberto romantines kompozicijas, Chopino polonėzą ir baladę. Programą verta dėmesio.

Lietuvių ir amerikiečių muzikų bei žurnalistų atsiliepimai apie Vytauto skambinimą labai palankūs ir džiuginantieji. Turime Chicagoje daug besimokančio muzikos jaunimo. Turėtumėm visi ateiti pasiklausyti jaunojo pianisto. (a)

ANTROJO MILLJONO VAJUS

Lietuvių Fondas skelbia 2-rojo milijono vajų ir ta proga rengia pokylį lapkričio 5 d. Jaunimo Centre, Chicagoje.

Apie Lietuvių Fondą jau daug buvo rašyta. Jo darbai ir tikslai visiems žinomi, bet dar daug mūsų tautiečių lietuvių nėra Lietuvių Fondo nariais. Lietuvių Fondo vadovybė kviečia pasinaudoti šiuo vajumis ir nedelsiant tapti šio garbin-

Dalia Orantaitė spalio 9 d. modeliuos Chicagoje Jaunimo Centre Putnamo seselių rėmėjų madų parodoje.

go Fondo nariais. Nauji nariai ar nariai, padidinę savo įnašą \$100.00 ar daugiau, gauna du bilietus į pokylį. Šis pokylis bus skirtingas nuo ankstesnių tuom, kad jame nebus jokių kalbų. Svečiai turės progos pasigėrėti gera menine programa, kurią atliks solistė Birutė Dabšienė iš Los Angeles. Ji specialiai atvyksta į šį pokylį, o chicagiškiai ne per dažniausiai turi progos išgirsti menininkų iš taip toli. Prie puikios vakarinės grojant Neo-Lithuania orkestrui, pokylio dalyviai galės maloniai pabendrauti ir tuo pačiu paremti Lietuvių Fondo augimą. Šelpiamųjų ne mažėja, o daugėja ir todėl Lietuvių Fondas neturi sustoti vietoje.

Lietuvių Fondo vadovybė kviečia visus esamus narius, kurie negali padidinti įnašus, dalyvauti bankete ir įsigyti bilietą už \$12.50 asmeniui. Bilietus jau dabar galima įsigyti Lietuvių Fondo raštinėje — 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629. Būkite kaip skruzdėlės, kurios išsiblaškusios po mišką renka šapelius ir neša į skruzdelyną ir pastato kalną, taip ir mes rinkime ir aukokime Lietuvių Fondui ir pastatykime lietuviškos kultūros ir švietimo tvirtovę. (mr)

TAUTODAILĖS PARODA ČIURLIONIO GALERIJOJ

Spalio 7-9 dienomis, pirmą kartą Chicagoje bus atidaryta tautodailės paroda, kurią rengia Putnamo seselių rėmėjai. Tautodailininkai Juozas Jasiūnas ir Viktoras Veselka atvyksta iš Detroito ir Čiurlionio galerijoje suteiks progą chicagiškiams pasigėrėti pu dar-

bais. Abu tautodailininkai buvo surengę sėkmingas parodas 1976 m. Eucharistiniame Kongrese Philadelphiaje, Ateitininkų IX kongrese Clevelande, Detroito, Dainavoje ir kitur.

Kviečiame nepraleisti progos pamatyti reto idomumo parodą, kurios atidarymas įvyks spalio 7 d. 7 val. vakaro ir kurią atidarys BALFo pirmininkė Marija Rudienė. Tą patį vakarą Jaunimo Centro kavinėje, po parodos atidarymo, įvyks vakaronė su šiais tautodailininkais — J. Jasiūnu ir V. Veselka. (r)

• Dr. Myron Kuropas padarys pranešimą apie ateinančią Belgrado konferenciją Illinois Lietuvių Respublikonų Lygos rudens išvykoje rugsėjo 25 d. dr. J. Briedžio sodyboje 113 St. ir Bell Road, Lemont, Illinois. Kviečiami svečiai. Dr. Myron Kuropas buvo specialiu asistentu prezidentui Fordui, o paskutiniu laiku dirbo senatoriaus Robert Dole štabe, sekant Sovietų prasižengimus su Helsinkio aktu. Informacijos apie išvyką galima gauti skambinant dr. J. Briedžiui telef. 257-7388 arba lygos pirmininkui Anatolijui Milūnui telef. 964-8818.

• BALFo Chicagos apskr. valdyba, už balfinių parengimų garsinimą, per išd. B. Motušienę Dirvai atsiuntė auką 10 dol.

BOSTON

MINĖS DIDIJ AUŠRININKĄ

Dr. Jono Basanavičiaus 50 metų sukaktis nuo jo mirties bus paminėta Bostone š. m. rugsėjo 25 d. 2 val. p. p. Lietuvių Piliečių Draugijos 3-čio aukšto salėje, 368 W. Broadway.

Kalbės dr. Vincas Maciūnas iš Philadelphiajos. Koncertinę dalį atliks solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson, akompanuos Saulius Cibas. Po programos kavutė.

Minėjimą-akademiją rengia ir visus kviečia dalyvauti JAV Lietuvių Bendruomenės Bostono Apylinkės Valdyba.

WANTED AT ONCE ELECTRO-PLATERS EXPERIENCED IN PLATING NICKEL COPPER CADMIUM

Call Plant Manager for phone interview.
313-921,3711, Between 8:30-4 pm
MICHIGAN CHROME & CHEMICAL CO. (34-38)

FORKLIFT MECHANICS

Full-time positions. Must be qualified to completely rebuild various types forklifts. Top pay for the right persons.

COMB. FITTER-WELDERS
1st class people ONLY. Average 50 hours a week & \$360 per week. Must have proven ability and background.
APPLY

EVANS COOPERAGE

1255 PETERS ROAD

HARVEY, LA

Equal Opportunity Employer (31-40)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.

7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.

6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.

6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton idėjus atitinkama suma.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601

Antrame aukšte.

Telefonai:

krautuvės: (312) 263-5826

namų: (312) 677-8489

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

SU ALDONA LABUCKAITE ATISISVEIKINUS

Massachusetts General ligoninėje Bostone š.m. rugsėjo 5 d., pirmadienį, mirė skautininkė Aldona Labuckaitė.

Gimusi Kaune, vaikystę praleido Žemaitijoje prie Masčio ežero. Turėdama septynioliką metų amžiaus baigė Telšių gimnaziją. Tai buvo kaip tik tą pavasarį, kai rusų tankai pradėjo riedėti Lietuvos keliais. Tą patį rudenį ji pradėjo studijuoti mediciną Kaune.

Rusų-vokiečių karas ir įvairūs gyvenimo sunkumai ir nedaugelis sutrukdė studijas. Rusams pradėjus antrą kartą artėti prie Lietuvos ir Telšių, ji kartu su tėvais traukiasi į Vokietiją, tikėdamasi ten susitikti su kiek anksčiau išvykusiu broliu. Bėgimo pradžia nesekminga. Vokiečiai suima kartu važiuosį tėvą ir jį atskiria nuo šeimos, išgabendami į Vokietiją ir įjungdami į pagelbinius kariuomenės dalinius.

Per didelius vargus ir rusų tankams apšaudant, abi su motina pasiekia Vokietiją. Brolio surasti nepavyko. Jis pateko į rusų pasupimą ir po pusantrų metų rusų belaisvės buvo grąžintas į Lietuvą. Lietuvoje po metų vėl buvo suimtas ir neakivaizdiniai nuvestas dešimčiai metų Sibiro katorgon. Po Stalino mirties, atkėntėjęs Sibire šešerius metus, grįžo atgal Lietuvon.

Aldona su motina isikuria mažame Vokietijos miestelyje Frauenstene; netoli Drezdeno, kur Aldona gauna vaistininko padėjėjos darbą vaistinėje.

Karui baigiantis dar kartą tenka bėgti, nes Drezdenas

A. A. Aldona Labuckaitė

ir apylinkės užleidžiamos rusams. Iš Frauensteino abi su motina pėsčios keliauja apie 70 km. kol pasiekia Bambergą. Prasidėjus kurtis tremtinių stovykloms, persikelia į Hanau, netoli Frankfurto. Po metų grįžta ir tėvas, praradęs sveikatą ir iškentėjęs anglų belaisvėje Belgijoje vienerius metus.

Gyvenimui kiek sunormalėjus ir mokykloms pradėjus veikti, Aldona įstoja į Frankfurto universitetą medicinos studijų testis.

Nuo mažens būdama skautė, kartu su kitomis savo draugėmis organizuoja pirmąją studenčių skaučių skiltį tremtyje, vėliau išrenkama Studenčių Skaučių Draugovės pirmininke ir Lietuvių Skautų Sąjungos Tarybos nare.

1949 m. su tėvais atvyksta į Ameriką ir apsigyvena Brocktone prie Bostono. Įsi-

KAS BUVO? - KAS YRA? - KAS BUS?

LENKIJA IR MES

JURATĖ STATKUTĖ-DE ROSALES

Per praėjusius du dešimtmečius, Lenkijos geografinė padėtis sovietų bloke buvo vispusiškai privilegijuota. Prieš keletą metų jau minėjau, kad sovietai galėjo be sunkumų malšinti vengrų ar čekoslovakų sukilimus, bet jiems buvo neleistina iššaukti atvirą susirėmimą Lenkijoje.

Lenkija — ir tik Lenkija iš visų satelitų — yra pilnu savo ilgiu įsiremusi į nerimaujančią Rytų Vokietiją, o ši pastaroji rūbežiuojasi

kūrimo sąlygos nelengvos. Tėvo sveikata silpna. Geriau apmokamą darbą nelengva susirasti. Bet Aldona nenusimena. Šiaip taip susitvarkiusi, pradeda veikti su besikuriančiais skautais. Vadovauja Brocktono skautėms, vėliau — Bostono Baltijos skaučių tunte vadovauja vyresniųjų skaučių kandidačių būreliui, dalyvauja stovyklose, išrenkama Atlanto rajono vadeive, aktyviai veikia Akademiniame Skautų Sąjūdyje, pakeliama į skautininkes.

Tėvas, išgyvenęs Amerikoje aštuonerius metus, atskiria su šiuo pasauliu. Aldona skaudžiai išgyvena tėvo netekimą. Bet gyvenimas rieda sava vaga. Aldona atgauna savo nuotaiką, linksmumą ir humoro jausmą. Su siranda darbą medicinos srityje, sekasi. Pereina dirbti į medicinos tyrimų sritį prie Harvardo medicinos mokyklos. Dirba prie vėžio, inkstų ir kepenų tyrimų.

Laisvalaikiais užsiiminėjo fotografija, atsiekdama toje srityje gražių rezultatų. Daug skaitė anglų, vokiečių ir lietuvių kalbomis. Mėgo slidinėti, dviračių keliones, žuvasi ir stebėti gamtą. Domėjosi muzika ir menu. Dėl savo malonaus būdo turėjo daug draugų netik lietuvių, bet ir amerikiečių tarpe.

Prieš trejus metus, po vienu gražių atostogų praleistų Cape Code, pasitikrinus sveikatą ... rasti nelemtos vėžio ligos pėdsakai.

Sirgdama nenustojo geros nuotaikos ir vilties pasveikti. Bet likimo buvo lemta kitaip nors ji taip dar norėjo pasidžiaugti gamtos grožiu, dar pagyventi.

Skautininkė, filisterė Aldona Labuckaitė turėjo didelį pasiruošimą gyvenimui ir patirtį. Liūdi jos draugai, liūdi Lietuvių Skautų Sąjunga ir visa Bostono lietuviškoji visuomenė taip anksti jos netekus.

Mes lenkiame savo galvas amžinam atsisveikinimui ir kartu liūkime Tavęs, Aldona netekę. Tačiau prisiminimas Tavęs dar ilgai bus mūsų tarpe.

Reiškiamo gilią užuojautą Aldonos motinai ir Lietuvoje esančiam broliui, visiems giminėms, draugams ir artimiesiems. K. Nenortas

su susivienijimo progos laukiančia Vakarų Vokietija. Gi Vakarų Vokietija yra NATO narys ir ašis. Sprogimas Lenkijoje galėtų stebėtinu greičiu sugriauti karinę ir politinę lygsvarą, kuri šiuo metu dar tebėra vienodai reikalinga sovietams ir JAV-bėms. Pastebėtina, kad iki šiol Lenkijos vidaus nuotaikos ir bruzdėjimai visada susilaukė tik nuolaidų iš sovietų pusės.

Deja, atrodo, kad sekančių kelių metų bėgyje Prancūzijos eurokomunizmas galės tiesioginiai paveikti Lenkijos privilegijuotą padėtį. Kokie bebūtų dabartinių Prancūzijos rinkimų rezultatai, jau nėra abejonių, kad vidinė ekonominė krizė suteikia prancūzams niekad neregėtą progą ne tik su stiprėti, bet įgyti daliną ar visišką krašto reikalų kontrolę. Žvelgiant į žemėlapi, yra lengva numatyti, kad Prancūzijos palaipsnis suartėjimas su sovietų bloku pastatys Vokietiją į didžiausio atsargumo reikalaujančią padėtį. Išvadoje, pirmoji naujo prancūzų posūkio auka bus Lenkija, kuri iš kart nustos visų savo ligšiolinės geografinės padėties privilegijų.

Tolimesniame Lenkijos likime įsivelia savotiškas laiko elemento pulsavimas. Nepamirškime, kad eurokomunizmo komedija yra logiškas ir tiesioginis Čilės Allendės žlugimo padarinys: pav. prancūzų G. Marchais (kompartijos vadas) turi saugotis, kad nesusilauktų Allendes likimo, o tai reiškia, kad jeigu komunistai apčiuopiama dalimi laimės Prancūzijos sekančius rinkimus, pilnos krašto kontrolės paėmimo procesas bus vystomas labai atsargiai, tuo labiau, kad prancūzų socialistų vadas Mitterand juk nelis noriai į Kerenskio rolę.

Kol sovietai sieks pilnos kontrolės Prancūzijoje, tol jiems bus nevalia stipriau paspausti bet kurį satelitą, ir ypač bus nevalia judinti tradicinį ir artimą prancūzų draugą — Lenkiją. O jei tiksliai sovietai pajus, kad tvirtai sugriebė Prancūzijos vadžias, jų pirmas logiškas mostas turės būti skubus įsibujojusių Lenkijos tautinių nuotaikų užgniaužimas. Gi žinant lenkų būdą, tektų numatyti, kad staiga sovietų spaudimo atveju, lenkai reaguos aštriai. Taigi jeigu Prancūzija vieną gražią dieną pasuks komunizmo link, tenka numatyti, kad anksčiau ar vėliau Lenkijai teks pergyventi tragediją, panašią į čekoslovakų pavasario liūdumą galą.

Reikia tikėtis, kad tokia tragiška įvykių grandis neužsimigs ir, kad prancūzai laiku atsibus rinkimų dieną arba gal paseks Čilės pėdomis. Tačiau jei visgi tokia įvykių grandis užsimegstų, mes, lietuviai, nuo dabar turėtume panašias galimybes viešai apsvastyti ir aptarti. Šiuo metu, mums reiktų skubiai naudoti saviems susisiekimams visas lengvatas, kurias mums teikia kaimynės Lenkijos ypatingos privilegijos, bet kartu saugotis, kad neįkliūti į krizės momentą kaipo atlaikydami ožys. Remiantis nuostatu, kad peštynių metu daugiausiai nukentėjęs tas, kas yra silpniausias, Lietuvos patriotams ir disidentams reiktų laikytis didelio atsargumo lenkų atžvilgiu ir nepakartoti 1863 metų sukilimo klaidos. Pamenat? Po ano 1863 metų lenkų-lietuvių sukilimo, Lenkija palyginti greit ir lengvai pakėlė galvą, o Lietuvą nusiautė Muravjovas-korikas ir buvo įvestas spaudos draudimas, mus spaudęs vėliau 39-nius metus.

Sudarius — gal klaidingą — artimos ateities projekciją Lenkijos atžvilgiu, gal vertėtų padaryti keletą spėjimų tolimesnei ateities link. Pav. pilnai galima svarstyti galimybę kad ateityje vakariečiams atsirastų gyvybinis reikalas iššaukti sovietų imperijos vidinį sprogingumą. Tokiu atveju, logiškas ignicijos punktas buvo, yra ir bus Lenkija.

Ar tuomet mūsų ir lenkų interesai ilgam sutaps? Į šį klausimą, mes, lietuviai, negalime atsakyti. Atsakyti gali tik patys lenkai — ir jie privalo aiškiai pasisakyti.

DIE MAKERS MACHINISTS

Day shift only. Good pay and fringe benefits.

ANCHOR TOOL & DIE

24631 GIBSON DR. WARREN, MICHIGAN (30-36)

WANTED JOURNEYMEN

OR

1ST CLASS SKILLED Surface Grinder Hands I.D. Grinder Hands O.D. Grinder Hands Engine Lathe Hands

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Must have UAW Journeyman cards or papers of experience. Over 50 hours per week. Apply in person to Personnel or RICHARD SCHWEGLER, Toolroom Superintendent.

IMERMAN INDUSTRIES

12165 MACK DETROIT, MICH. (33-37)

WANTED JOURNEYMAN

OR

1ST CLASS SKILLED GRINDER

ID-OD

Full Time Days, must be experienced and able to do set-ups, on all types of job shop work. Older man acceptable. Apply in person.

EUCLID PRECISION GRINDING

4896 East 345th Street Willoughby, Ohio 44094 (31-37)

EXPERIENCED

Set up and machine repairmen for BULLARD MACHINES.

2nd & 3rd SHIFT. APPLICANTS: — Must have own tools and experience.

APPLY IN PERSON MILLER INDUSTRIAL PRODUCTS INC.

229 Francis St., Jackson, Mich. (35-37)

Atleisk, jei buvome kalti
Palaimink pastangas šviesias,
Priimk dienos aukas
Ir būk prie mūsų arti.

Skautininkei, filisteri

A. A.

ALDONAI LABUCKAITEI

mirus, didelėje skausmo valandoje likusią MAMYTĘ, brolių VYTAUTĄ Lietuvoje, giminės ir artimuosius giliai užjaučiame ir liūdime kartu

Skautininkių Draugovė

ir

Skautininkų Ramovė

Clevelande

Mūsų mylimai

A. A.

ALDONAI LABUCKAITEI

iškeliavus Amžinybėn, skausmo prislėgtą jos mamytę SOFIJĄ LABUCKIENĘ Bostone, brolių VYTAUTĄ Lietuvoje ir kitus artimuosius nouširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Valės ir Kazys Barmai
Dalia, Mintautas
Angelytė ir Raimundas
Sodeikai

Los Angeles, California

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

LIETUVIAI BUVO DĖMESIO CENTRE PAVERGTŲ TAUTŲ FESTIVALyje

Rugpiūčio 26 d. Detroito miesto centre prie Michigano gatvės buvo atidarytas Pavergtų tautų festivalis. Nors šiais metais festivaliams skirta vieta buvo daug prastesnė už anksčiau turėtas, bet nežiūrint to lietuviai jame buvo dėmesio centre. Festivalyje lietuviai turėjo tik keturius namelius-paviljonus, bet jie visuomet buvo apstoti daugybės žmonių. Juose buvo galima gauti įvairių lietuviškų valgių, gėrimų ir meno išdirbinių. Maisto ir gėrimų paviljonus tvarkė ir jais rūpinosi DLOC valdyba, o kitais dviem Detroito Lietuvių Kultūros Klubas. Klubo įrengtame namelyje visiems į akis krito eksponatų-prekių gražus ir labai patrauklus išdėstymas. Algis Vaitkaitis, žemėlapiams, nuotraukų kopijomis ir žymiųjų žmonių pasisakymais priminė žmonių teises (Human Rights). Nameliai buvo filmuojami, fotografuojami ir net du sykiu buvo parodyti televizijoje.

Įrengtoje lauko scenoje vyko tautybių meniniai pasirodymai. Lietuvius reprezentavo iš Windsoro Eleonoros Stanevičiūtės vadovaujama tautinių šokių grupė "Neris". Ji šoko šeštadienį ir sekmadienį.

Festivalio metu visas tris dienas oras buvo gražus, tik gal per karštas. Bet žmonių užtektinai atsilankė. Lietuvišką maistą visi labai mėgo ir pirkė. Mačiau net juo-

dukai su pasigardžiovimu valgė lietuvišką kugelį. O ką bekalbėti apie Pranciškos Televičienės blynus, kuriuos vos spėjo kepti. Gera apyvarta ėjo ir meno išdirbinių paviljone. Gal jis kiek ir mažiau apyvartos padarė, bet labai gražiai reprezentavo lietuvius ir Lietuvą. Tai mūsų specialistų ir šiame darbe prityrusių žinovų Stefos Kaunelienės ir Vinco Tamošiūno nuopelnai. Suorganizuoti tokią didelę maisto ir gėrimų namelių tarnybą irgi nelengvas darbas. Jau kelinti metai tą darbą atlieka Antanas Sukauskas, talkininkaujant kitų valdybos narių Stasio Šimoliūno, Juozo Leščinsko, Romo Mačionio ir Antano Vaitėno.

RIČARDO DAUNORO KONCERTAS

Rugsėjo 10 d. Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centre įvyko Ričardo Daunoro koncertas. Koncerto pradžioje p. V. Abariūtė papasakojo apie Ričardą Daunorą. Po jos kalbos Ričardas Daunoras akompanuojant Dariui Lapinskiui dviem išėjimais padainavo lietuviškų liaudies dainų. Taip pat vokiškų dainų, serenadų ir arijų. Jo graži išvaizda ir rimta scenoje laikysena darė gerą įspūdį ir po kiekvieno atlikto dalyko buvo gausiai plojama. Koncertą surengė P.L.J. S-gos Detroito skyrius. Dalyvavo apie 300 žmonių. Koncertui pasibaigus Rimo Kaspučio orkestrui "Romantika" grojant vyko šokiai.

Į koncertą įeinant reikėjo pirkti bilietą. Jų kaina

buvo: suaugusiems 5 dol. ir jaunimui ir pensininkams 3 dol. Vienas svečias buvo nepatenkintas ir užsigavo kai bilietų pardavėja paklausė, ar esi pensininkas? Jis mat dar nebuvo pensininkas. O kita ponis užsigavo, kai jos paklausė, ar jau esi suaugusi? Tikrai bilietų pardavėjams tokiu atveju yra sunki problema. Ant kaktos neparašyta ir iš išvaizdos sunku atspėti žmogaus amžių.

PAMINĖTA TAUTOS ŠVENTĖ

Rugsėjo 11 d. Detroito buvo švenčiama Lietuvos Tautos šventė. Ta proga mišios buvo atlaikytos: šv. Antano, šv. Petro ir Dievo Apvaizdos šventovėse.

Pagrindinis minėjimas – akademija įvyko 12:30 val. Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centre. Atidaromąjį žodį tarė LB Detroito apylinkės pirmininkas Alfonsas Juška. Tolimesnei programai vesti pakviesdamas Janiną Udrienę.

Po invokacijos Janina Udrienė supažindino su šios dienos kalbėtoju iš Clevelando atvykusiu LB Tarybos prezidentu pirmininku Raimundu Kudukiū, kuris savo kalboje suglaustai nušvietė šių dienų Amerikos padėtį ir jos užsienio politiką.

Windsoro Tautinių šokių grupė Neris, vadovaujama Eleonoros Stanevičiūtės pašoko 3 tautinius šokius. Už pasakytas kalbas, atliktą meninę dalį ir atsilankusiems svečiams padėkojo Janina Udrienė.

Tautos šventės minėjime dalyvavo apie 250 žmonių ir LB švietimo ir kultūriniam reikalams suaukota 854 dol.

LAIMĖJO AUKSO MEDALĮ

Dr. Eugenijos Gurskytės-Paužienės ir Vlado Paužos sūnus Vlado Waterfordo Olimpinuose žaidynėse laimėjo auksinį medalį pasiekdamas naują rekordą, pakeldamas 470 svarų svorį. Tų žaidynių vyriausias pirmininkas savo rašte rašo: Brangusis Vlada, sveikinu laimėjus Waterfordo olimpinuose žaidynėse aukso medalį ir tuo pačiu mes turime garbės pranešti, kad Jūs pasiekėte naują rekordą vyrų 18 metų sveriančių daugiau 181 svarų.

ŠNAPŠČIŲ ŠEIMOS ŠVENTĖ

Nijolė ir Marijonas Šnapščiai rugsėjo 4 d. giminių ir artimųjų būrelyje atšventė savo dviejų dukrelių pirmosios komunijos šventę. Tą dieną Ignė-Vytė 9 metų ir Rūta-Alė 7 metų šv. Antano bažnyčioje iš kun. Kazimiero Simaičio priėmė pirmąją šv. komunią. Abi

lanko lituanistinę "Aušros" mokyklą, mokinasi William Ford mokykloje, dažnai parengimuose deklamuoja eilėraščius.

Po mišių giminės ir kaimynai Swedishhaouse šventainėje turėjo pietus ir po jų dar užsuko į Šnapščių namus vaišėms.

M. Šnapštys padėkojęs svečiams už dalyvavimą jų šeimos šventėje, pristatė iš Chicagos atvykusią klasię ir studijų draugą Balį Klova. Jie 1926 metais abu pradėjo lankyti šiaulių berniukų gimnaziją.

PARAPIJOS KAVINĖ

Nuo rugsėjo 4 d. pradėjo veikti šv. Antano parapijos kavinė. Kavinės vyriausioji šeimininkė Pranciška Televičienė. Vidaus reikalus tvarko Stasė Urbonienė.

GEGUŽINĖ PO STOGU

Švento Antano parapijos gegužinė po stogu įvyks spalio 2 d. Lietuvių Namuose. Gegužinei reikalingos aukos ir daiktai loterijai. Aukojimui daiktai turi būti vertingi ir nauji. Aukos arba pinigai galima įteikti klebonijoje arba pinigų rinkėjams.

DVEJOS MIŠIOS

Nuo spalio 2 d. šv. Antano bažnyčioje bus tik dvi mišios sekmadieniais. 9 val. angliškai ir 10:30 val. lietuviškai. Ši mišių tvarka bus pastovi ir galės būti keičiama jei į parapiją įsirašys 200 naujų narių.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

WANTED 1ST CLASS FITTER-WELDERS

EXPERIENCED ON STRUCTURAL WELDING FOR OILED FIELD FABRICATION. START \$5.00 TO \$6.00 AN HOUR. PLUS BENEFITS.

Apply call or write to:

TRI-STATE FABRICATORS, INC.

2101 S. BROADWAY MOORE, OKL. 73106
405-799-3361

An Equal Opportunity Employer

(36-45)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.

TOKSTANČIAI KLIJENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS

PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 MADISON AVE. (tarp 51 ir 52 g-vės)

FLOOR 21st NEW YORK, N. Y. 10022

SKYRIAI:

Apple-Valley, Min. 55124-7707 147St.	Tel.: 612-432-7083
New York, N.Y. 10003 — 45 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011 — 135 W. 14 Street	CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127 — 389 West Broadway	268-0068
Bridgeport, Conn. 06610 — 1880 Seaview Ave.	203-367-2863
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60629, 2501 West 69 St.	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road	884-1738
Irvington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2236
Hackensack, N. J. 07601 — 112 Main St.	201-342-9816
Hartford, Conn. 06106 518 Park St.	246-9473
Lakewood, N.J. 08701 — 241 Fourth Street	FO 3-8569
Lexington, N. Y. 12452 — Route 13 A	(518) 989-6742
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511 — 1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106 — 698 Sanford Avenue	373-6783
Passaic, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th St.	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141 — 4925 Old York Rd.	CL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 — 1826 Divisadero St.	FI 6-1571
Wappingers Falls, N. Y. 12590 — Hidden Hollow Apts.	914-297-0261
Waterbury, Conn. — 905 Bank Street	PL 6-6766
Fort Wayne, Ind. 46808 — 1807 Beimeke Rd.	432-5402
Worcester, Mass. 01610 — 144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street	RI 3-0440

A. A.

JONUI JONYNUI,

nuoširdžiam mūsų skyriaus rėmėjui, mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai ANTANINAI, sūnams TITUI ir JONUI su šeimomis ir giminėmis

ALT S-gos Detroito Skyrius

A. A.

JONUI JONYNUI

mirus, liūdinčiai jo žmonai ANTANINAI, sūnams TITUI ir JONUI su šeimomis, broliams VYTAUTUI ir ANTANUI ir giminėmis reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdimė

Juozas Leščinskas,
Ona ir Jurgis Ribinskai,
Stasė ir Stasys Šimoliūnai,
Joana ir Jonas Švobos

PAGIRNIS

DĖL LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ REFORMOS

Ilga laiką lituanistinė mokykla veikė be reformų. Viskas pasaulyje susensta be gerų reformų. Pirmiau vaikus plakė, tempė už ausų, o dabar vaikai duoda ausų mokytojams...

Tad aiškėja, kad lituanistinė mokykla, ilgai nereformuota, suseno ir atsiliko nuo gyvenimo pažangos ir skubos. Nėra tempo, nėra ir spartos. Vaikai verčiami iš-eivijoje lankyti lituanistinę mokyklą net 12 metų! Tuo tarpu lituanistiniai kursai prie V. Kapsuko universiteto Vilniuje per tris savaites susidoroja su visom lietuvių kalbos gudrybėmis ir prikeria dar riebių marksistinių magaryčių.

Lituanistinę mokyklą būtina reformuoti, išlaisvinti vaikus iš mokyklinės diktatūros, parūpinti vaikams laisvalaikio prie televizijos ir pasilakstymui po šaligatvius. Juk nuogas gyvenimas, kaip sako patarlė, yra geriausia gyvenimo mokykla. Gana vaikams tūpėti prie nuobodžių vadovėlių.

Reforma nugalabijimas. Reforma saikingu žingsnių veda prie nugalabijimo. Todėl reikalingas planas ir ilga perspektyva. Visų pirma reikia kasmet keisti vadovėlius ir vis mažinti juose lietuvių kalbos žodžius, kad vaikai neekvotų atminties naujiems žodžiams įsiminti.

Lituanistinės mokyklos lankymo metus vis reikia mažinti. Pradėję mažinti nuo 1978 metų po porą metų, 1979 metais turėsime 8 metus, 1980 metais — 6 metus, 1981 — 4 metus, 1982 metais 2 metus ir 1983 metais reforma pasibaigs, nes

BE KOMENTARŲ...

LEIDINIAI | PAGALBĄ DAILININKAMS BEI VAIZDINĖS AGITACIJOS ORGANIZATORIAMS

Любезнов А. Новый год. Плакат. 1 л. 150 000 экз., 10 коп.

Гаусман Г. Десютой пятилетке — наш ударный труд! Комплект художественно-декоративного оформления из 14 плакатов в обложке. Выпуск 1. 80 760 компл., 1 р. 24 коп. (Распространяется по подписке).

PORTRETAI

Фотопортреты членов и кандидатов в члены Политбюро ЦК КПСС. 100 000 компл., 50 коп.

ALBUMAI

Автор-составитель Кунецкая Л. Величие простоты. Альбом-путеводитель по кабинету и квартире В. И. Ленина в Кремле. 50 000 экз., 76 коп.

Leidykla išleido Garbės raštų, sveikinių, atvirukų, kalendorių

Tas tekstas iš Sovžurnalo lietuvių kalba atsako tiems iš-eiviams dailininkams, kurie begėdiškai giria bolševikinę įvairių menų globą.

nenebus ką bereformuoti. Lietuvių visuomenė išsilaisvins iš mokyklos reformos problemų ir diskusijų erzėlio.

Tada Vinco Kapsuko universitetas, padidinęs lituanistinių kursų lankytojų skaičių, sėkmingai aprūpins iš-eiviją leninizmo lektoriais.

ČIA PRIĖJO KADZIULIS IR TARĖ

— Aš negaliu suprasti, kodėl mūsų veiksniai nesuranda vienybės? — kalbėjo malonios išvaizdos ponias.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Todėl, kad jie veiksniai.

★

— Naujas stogas gražiai atrodo, bet be lietaus dar nežinia, ar jis ne kiauras? — pasakė skeptiškas svarstytojas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Ir aš tos pat nuomonės.

★

— Mūsų simpoziumai tokie taikūs, nei peštynių, nei kautynių, reiškia mes kultūringi žmonės. — didžiavosi tarpveiksniškos politikos žinovas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

Kai gegutė giria gaidį už giedojimą, gaidys giria gegutę už kukavimą.

★

— Enkavedistai moka tardyti. Sako, kad per tardymą faraono mumija prisipažino, jog ji buvusi slaptu Amerikos šnipu sovietiniame fabrike, — dėstė nusimanantis žmogus.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Visiškai sutinku su tamstos žodžiais.

★

— Kas nulems sekančio pasaulinio karo padarinius, — spėliojo strategas, — ar atomo bombos, ar sparnuotos raketos?

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Nulems bolševikų sukumas ir kvaišų politikų smegenys.

ŽINOTINA

I JAV galima be maito įsivežti žmonių kaukoles, nes dėvėti daiktai neapmuotinami.

★

Viena moteris įteikė teismui svarstyti ieškinį, 10,000 dolerių. Tą sumą ji prašė priteisti iš Dievo, ku-

Veiksnių dvikova iš to pat Tėvynės meilės šautuvo

AUŠRELĖ LIČKUTĖ

DĖL NAUJOS SOVKONSTITUCIJOS

Ir vėl nauja isterija —
kitaip Maskva negali —
Brežnevinė Imperija
minėt sujudo Spalį.

Šešių dekadų bėgyje
ant žemės rojų statę,
dar ir dabar neregį jie,
kad pragarą pastatė.

Meluoti įsismaginę,
nūn skelbia tvarką nauja —
Imperija gulaginė
te dirbti nesiliauja.

Nors naujas reklamavimas,
bet seno seno raugo —
čekistiškas planavimas
stropiai vergiją saugo.

Sovietų konstitucija
tai melas paskutinis:
teisybės prostitucija
ir prievartos šaltinis.

ris leido žaibui trenkti į jos namą. Namas sudegė. Tame pat teisme buvo svarstomas palikimas, kurio pinigai paskirti Dievui. Teisėjas nukreipė moters ieškinį į tą palikimą. Ieškinys buvo patenkintas.

★

Norintieji skirtis santuokiniai Šveicarijoje gali būti išbandyti senu skyrybų įstatymu. Jie apgyvendinami viename kambaryje, kur yra viena lova, viena kėdė, viena lėkštė ir vienas šaukštas. Jeigu jie po dviejų savaičių neatsisako nuo skyrybų, skyrybų motyvai laikomi rimtais.

Kalakutų fermos prievaizda, šaudęs į malūnsparnį, praskridusį virš fermos, buvo išteisintas, nes senas valstijos įstatymas leido ūkininkams šaudyti į vana-gus, pelėdas ir kitus padarus, kurie iš oro kenkia paukštynei ir gąsdina paukščius.

PADĖKOS

Kai kuriose ex-dipukų kolonijose vyko puošnūs sovietinių žymūnų: solistų, žurnalistų, kino ir meno ordinuotų darbuotojų priėmimai tulo R. Kalantos susideginimo metinė-

MYLIMAM VYRELIUI...

Žmona seka kulinarijos pamoką per televiziją.

se. LTSR ministras Urbanavičius liepsningai sveikina organizatorius ir linki ateinančiais metais dar pilietiščiau įsavinoti sovietinių žymūnų pagerbtuves. Priviet!

★

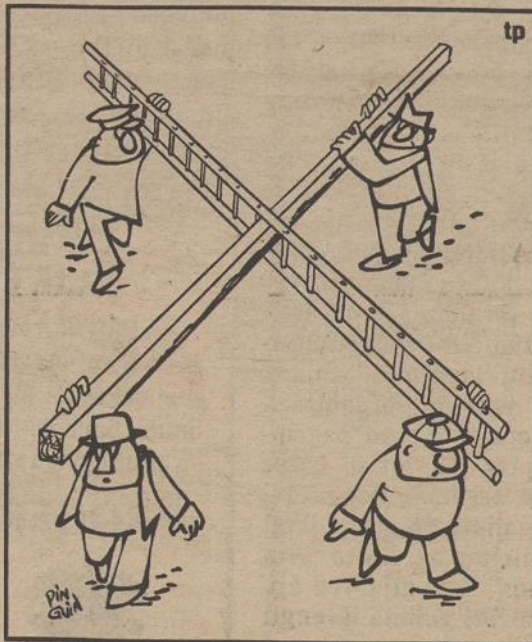
KGB kapitonas Lukoševičius bolševikiškai dėkoja už balių, kurį jam sumaniai surengė New Yorke ex-dipistai birželių trėmimų dienomis. Liūdėti netinka, nes tada vežta priešsovietinius gaivalas.

★

Giedrė Žebriūnienė-Kaukaitė ir jos sutuoktinis, po "Velnio Nuotakos" seansų, linki buržuaziniams iš-eiviams tolesnio ir sėkmingesnio tarpusavio skaldymosi. Honoraro prašoma ne-siūsti, nes už gastroles su kaupu apmokėjo "Tėviškės" draugija. Iki pasimatymo.

SAPNŲ AIŠKINIMAS

Jeigu prisapnavai, kad saulė teka iš vakarų, atsakyk nuo sutarto preferanso vakaro. Bet, jeigu pakartotinai susapnavai, kad saulė nejudėdama sustojo ties tavo namų stogu, drąsiai pasitikėk savo laime ir lošk preferansą per naktį. Jeigu susapnuoji, kad vieton čirvų karaliaus kortoje tavo atvaizdas, neklausk savo paauglio sūnaui, kur jis praleido naktį, ir jis to pat tavęs neklaus. Neretai žmonės sapnuoja saulutę už debesėlių ir galvoja, kad tai geras ženklas — svečiuose bus gerų gėrimų. Saulutė už debesėlių ženklina galvosopį ir irzlų barnį su žmona. Jeigu prisapnuoji Justą Paleckį atnešanti tau saulę, pašok iš lovos, išpėk žmoną ir patikrink visų durų užraktus.

Be žodžių...

■ laiškai Dirvai

RADINYS VILNIŠKEI LEIDYKLAI

Prieš kelerius metus vilniškė knygų leidykla 'Vaga' išleido kelias užsienyje gyvenančių lietuvių rašytojų knygas. Nors ten kritika ignoravo tas knygas, tačiau įvyko 'nuomonėmis pasikeitimo faktas'. Parinktos buvo knygos, kuriose nėra su žiburiu nerasi užuominų apie okupacijos blogį ir sovietinės prievartos buvimą.

Savo rašytojus sovietai visai plačiai ir ragina giedoti ne tik giesmes režimui, bet ir režimo saugotojams: čekistams, enkavedistams ir paprastiesiems milicininkams.

LTSR vidaus reikalų ministras, vidaus tarnybos generolas majoras Julijonas Mikalauskas (Literatūra ir Menas, nr. 27), net visą puslapį skyrė, ragindamas rašytojus rašyti detektyvinius romanus, kuriuose didvyriais

rodytųsi sovietiniai detektyvai.

Vidaus tarnybos generolas majoras (t.y. čekistas generolas) postringauja: 'Lietuvių tarybinėje literatūroje kuriamas meninis milicijos pareigūno paveikslas', arba: '...duokite milicininkišką tematiką', 'kelkite milicijos autoritetą'. Generolas tvirtina, kad 'sustiprėjo kūrybių sąjungų, kultūros ir meno įstaigų ryšiai su vidaus reikalų organais bei padaliniais' (psl.3). Tai reiškia, kad jau privertė kai kuriuos rašytojus rašyti 'milicininkišką tematiką'. Deja, vis rašo, o dar neparašė nieko gero ...

Imamės už Draugo premijuoto Kazio Almeno romano 'Sauja skatikų' ir matome - gerai parašyta knyga grynai 'milicininkiška tematika'. Šaunus sovietinis milicininkas, romano herojus, švaisyti po kapitalistinę Ameriką, ir galėtų net patį James Bond sukišti kišenėn dėl sumanumo ir gudrybių. Tai tikra glorijs sovietiniam milicininkui! Ir dargi 'patriotiškas' pasitenkinimas: tas sovietinis James Bond yra lietuvis! Nejaugi 'Vaga' tydomis praeis pro tokį radinį, kada netgi 'Vidaus tarnybos generolas majoras' čekistiškai ragina giedoti glorijs sovietinei milicijai?

L. Pumputis
Miami, Fla.

LIETUVIŠKI GAMINIAI I PLATŲJĮ PASAULĮ

Įvairiose vietovėse lietuviai piausto, siuvinėja ar kitaip gamina lietuviškos ornamantikos dalykus. Visi nori juos paskleisti plačiau, ne tik laikyti savo namo ar garažo lentynose.

Kokiu būdu tokius platinius padaryti?

Buvau maloniai nustebintas jauno, veiklaus lietuvių Gintaro Karoso atsilankymu ir supažindinimu su jau įsteigta organizacija įvairiems lietuviškiems gaminiams platinti. Jie stengiasi apimti ne tik lietuvių, bet ir latvių, estų. Pirkėjais galės būti visų tautybių žmonės, nes perkant ir laikant tokius gaminius garsinamas pabaltiečių kultūrinis ir politinis reikalas.

Visi audėjai, drožėjai, lietuviškų lėlių, juostų, kilimų, Vyčių ir t.t. metalo ornamentališkieji dirbėjai, platesnės apimtys filmų gamintojai masiniams žiūrovams, liet. kaklaryšiai,

PANAMA – BANKROTO SINONIMAS

RIMAS DAIGŪNAS

Apie šimtą metų pasaulis gyvena panamos žodžio ženkle. Tai šauni plačiabrilė skrybelė, įėjusi madon Panamos kanalo statybos metu. Tai nauja Pietų Amerikos respublika, kuriai pavyko atsikilti nuo Kolumbijos JAV pagalbos keliu. Tai spaudoje, žodynuose ir teismuose išpilielinusi korupcijos sąvoka. Tai dabartinė Panama, miniatiūriška savo diktatoriaus nuolatos bekeičianti valstybė su vienu milijonu gyventojų.

1889 metais sprogo inž. F. de Lesseps vadovaujama Panamos kanalo statybos bendrovė. Akcininkai nete-

ko apie pusantro milijardo aukso frankų. Tie milžiniški pinigai buvo paskendę Panamos sąsiaurio pelkėse, maliarijos epidemijose, neracionaliuose planavimuose ir sukybėse.

Nuo 1902 metų JAV nupirko teisę perimti kanalo statybą. Kaip kompensacija už talką panamiečiams atsiplėšti nuo Kolombijos kontrolės, Panamos (visad diktatūrinė) vyriausybė atidavė JAV kanalo juostą amžinam naudojimui ir administravimui.

Tokiai padėčiai ir tokioms garantijoms esant, JAV pastatė pasaulio konstrukcijų stebuklą — 81 kilometro kanalą, su šliuzais, su dideliais įrengimais ir kelią tarp San Francisco ir New Yorko sutrumpino 13,000 kilometrų.

Panamos kanalas tapo milžiniškos reikšmės įrengimu, svarbiu tarpvalstybinėje ekonomikoje, o dar labiau ir karo strategijos manevruose.

Kanalą baigė 1914 metais. Prasidėjęs I pasaulinis karas užtemdė kanalo atidarymo iškilmes ir nebuvo naujo Verdi, sukurti naują Aidą, kaip tai buvo Suezo kanalo atidarymo iškilmėse.

Diktatūrinių klikų įžulimas Panamoje vis didėjo ir pasigirdo reikalavimai — atiduoti Panamos valstybei kanalo zoną ir patį kanalą. Tai juk milžiniškų pajamų šaltinis. Tai pajamos, kaip geležėlė radus. Kas arabams nafta, panamiečiams kanalas. Nors originalinė sutartis atidavė kanalą į amžiną JAV valdymą — kas paisys tai, ką tėvai padarė. Ir panamiečiai vis labiau reikalavo "Yankee, go home!"

Washingtonas nekreipė dėmesio į vis didėjančią jankių išvairojo epidemiją. Bet atėjo Amerikos nuolaidžiavimų ir savo įtakos višiško praradimo era. Vietnamo karas, Maskvai nusileidimai Vladivostoke ir Helsinke. Tokiais įtakos išsipardavimo laikais, vadovaujant Jerry Ford ir Kissingeriui, tik kvailas nepasinaudotų susidariusiomis defetizmo nuotakomis Amerikoje.

Tad taip ir atsirado Panamos "problema". Ji pastatyta ant senos sutarties panaikinimo kliauzulės (tikras sovietinis sutarčių nepaisymo metodas!), ant galėjimo gąsdinti JAV administraciją kaltinimais imperializmu bei kolonializmu. Panamos "problema" taip paprastą greta Angolos atidavimo sovkontrolei, greta Etiopijos pametimo, Taivano išdavimo likimo valiai, bėgimo iš Vietnamo, Pietų

(Nukelta į 15 psl.)

KITI RAŠO

Magiškasis receptas

Tautiškai sąmoningoji išeivija tebejieško būdų, kaip išauklėti savo jaunimą, kad būtų lietuviškas. Ir spaudoje, ir suvažiavimuose, ir privačiuose pokalbiuose ta tema tebėra neišsamiama. Ir nenuostabu, nes tai esminė mūsų gyvenimo kryžkelė. Jeigu tėvai ir visi kiti veiksniai nepajėgs įkvėpti jaunajai kartai lietuviškumo, teks nubraukti ją iš tautos sudėties. Visi tai mato ir, kiek galėdami, stengiasi išvengti tos tragedijos, skaudžios tėvams, išeivijai ir tautai. Kaikurie tėvai tokios grėsmės akivaizdoje imasi radikalių priemonių — bando siųsti savo vaikus į sovietų okupuotą Lietuvą, kad ten per kelias savaites sulietuvėtų. Komunistinė ir kolaborantinė spauda nuolat kala, esą visos išeivių pastangos išauklėti vaikus lietuviams bus tuščios, jeigu vaikai nebus siunčiami į Lietuvą. Jų akyse tai magiškasis receptas, kuris vienu užmoju gali išspręsti susirūpinusių tėvų problemas. Panašiu tonu rašo ir propagandinė okupuotos Lietuvos spauda, kartais pasiūlydama iš mūsų išeivių pastangų tautinio auklėjimo srityje ir pabrėždama mintį, esą magiškasis raktas randamas tik Lietuvoje. Nevienas, pasiskaitęs tokių samprotavimų, patiki bei pasiūlydama kolaborantine linkme, manydamas, kad tai autentiškas ryšys su tauta. Bet tai apgaulinga linkmė, vedanti į apgaulingą problemos sprendimą.

APIE ŠIOS linkmės apgaulingumą esame ne kartą rašę "TŽ" ir susilaukę neigiamos kritikos. Laikas ir patirtis betgi parodė, kad ryšiai su okupuota Lietuva nėra magiškas receptas, kuris galėtų mūsų tautinio auklėjimo problemą vienu ypu išspręsti. V. Vokietijos lietuvių jaunimo grupės laikraštelyje "Jaunimo Balsas" (1977 m. 3 nr.) pasirodė A. Hermannio rašinys "Kelonės į Lietuvą". Jo autorius, keletą kartų lankęsis okupuotoje Lietuvoje, prisidėjęs prie tų jaunimo kelionių organizavimo, sako: "Po dabar jau keturių jaunimo kelionių į Lietuvą reikia pripažinti, kad... šios kelionės prie lietuviybės sustiprinimo ar išlaikymo nedaug ką prisidėjo. Kurie prieš keliones lietuviškame gyvenime nesirodė, nerado tikslo prisidėti prie jo ir po kelionės." Tai jau patirties išvada, į kurią reikėtų visiemis atkreipti dėmesį ir peržiūrėti galbūt daugelio optimistų lig šiol puoselėtas iliuzijas apie magišką receptą. Tokio iš viso nėra. Trumpalaikes kelionės ar net kursai Vilniuje negali išeiviško jaunolio padaryti lietuviu. Tos kelionės ar kursai gali tik sustiprinti, atgaivinti jau įdiegtą lietuviškumą. Taigi, jų reikšmė tėra tik pagalbina. Pagrindinis lietuvių formavimas turi prasidėti išeivijos šeimose, mokyklose, parapijose, organizacijose. Tikrai po viso šio proceso, kai jaunuolis ar jaunuolė, įžengia į lietuviškumo kelią, galima tikėtis, kad ir kelionės Lietuvon bus gaivinančios.

REMIANTIS jau turima patirtimi, reikėtų dar labiau stiprinti lietuviškąjį auklėjimą visuose išeivijos centruose, ypač šeimose ir mokyklose. Girdėti, kad kai kuriose vietovėse buvo pradėta nuvertinti šeimos ir mokyklos reikšmė, viliantis magiško recepto, kuris be jokių pastangų išeivijos jaunimą padarytų lietuvišką. Bet tai iliuzija. Pagrindinės lietuviškumo formavimo bazės yra mūsų pačių rankose. Niekas kitas to darbo neatliks, jeigu pagrindinės bazės kapituluos. Kaikurie išeivijos tautiečiai dėjo stiprias viltis į lituanistinius kursus Vilniuje. Bet ir jie žymesnės įtakos neturi tiems, kurie atvyksta nepasiruošę. Kas kita būtų, jeigu išeivijos jaunuoliai galėtų pastudijuoti Lietuvoje metus ar dvejus, kaip tai būdavo nepriklausomoje Lietuvoje. Deja, dabar tai neįmanoma. Dėlto reikia lietuviybės artileriją organizuoti ir išlaikyti išeivijoje, kur vyksta pagrindinis lietuvių jaunimo formavimas. Kaikas siūlo išeivijos lietuvių jaunimo organizacijoms rengti keliones į Lietuvą, bet nepastebi, kad pagrindinis jų užmojis turėtų būti nukreiptas į savąsias bazes išeivijoje. Jeigu jų nebus, ką gi tos organizacijos veš į Lietuvą? O gi nutautusį jaunimą, negalintį nė susikalbėti su savaisiais. Tai būtų ir gėda, ir apsilaidimas. Be to, grupinis keilavimas per "Tėviškės-Rodinos" draugiją yra ėjimas per indoktrinacijos mašineriją, kurios galima išvengti kitais būdais.

(Tėviškės Žiburiai, 1977. 9. 8)

Skaitykit ir platinkit

D I R V A

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinia apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

PANAMA...

(Atkelta iš 14 ps1.)

Afrikos baltųjų palikimo tragiškai pražūčiai.

Ilgas JAV "demilitarizacijos" sąrašas. Ir, štai, vieno milijono gyventojų valstybė spiria jankius lauk iš Panamos kanalo zonos.

Po 13 metų pasitarimų, kartais karštų, o daugiausia snaudališkų, JAV atstovai Sol M. Linowitz ir 82 metų amžiaus E. Bunker, parengė tokį sutarties tekstą, kuris patenkino JAV ir Panamos diktatorių. Atiduodame, vyrai, kanalą, kurį pastatė Amerika ir dar duodame "magaričių": 200 milijonų dolerių kreditų per Export-Import banką ir 75 milijonus dolerių per International Development Agency ir dar 20 milijonų per papildomas agentūras. Kaip švęsime 2000 metų Naujųjų Metų iškilmes, galutinai pasitrauksime iš Panamos...

Administracija pasijuto nusikračiusi panamiško galvasopio ir paskubėjo pasirašyti sutartį iškilmingoje aplinkoje, kur buv. prezidentas J. Ford ir dr. H. Kissingeris buvo pasodinti pirmose gretose. Mat, jų uždavinys įtikinti senatorius republikonus sutikti su administracijos planu.

Šaunus Panamos kanalo atidavimo balius, rašo žodingoji spauda, buvo užtemdytas vienos gražuolės baliuje pasirodymu. Ši ponina, vieno aukšto pareigūno žmona, pasirodė baliuje užmiršusi... pridengti savo krūtis bent muslino užuolaidėlėmis...

Vienok JAV valdų iššvaistymas nelabai priimtinas kongresui. Itin stipri opozicija senatorių konservatorių tarpe. Buvęs Kalifornijos gubernatorius Ronald Reagan atsidūrė opozicijos tėvo rolėje. Jo išėjimas daug kas pritaria. Reagan įspėja, kad po sutarties ratifikavimo Panamoje sustiprės Kubos ir SSSR įtaka. Ši sutartis bus taip pat lengvai sulaužyta, kaip 1903 sutartis, su "amžino JAV valdymo" nuostatais. JAV bus be ceremonijų išguitos iš kanalo zonos nė 2000 metų datos nelaukiant. Kanalas bus nacionalizuotas, o formaliai SSSR kontroliuojamas, nes Panamos visuomenės linkmė vis krypta į "socialistines šalis".

Pasaulio spauda visaip spėlioja JAV veikimo motyvus. Tai, gal būt, grįžimas į seną izoliacionizmo teoriją. Tai, gal būt, gana naivi pareiga ir pastanga atsiskaidymais nuo užjūrinių valdų įtikinėti pasaulį savo taikingumu, atsimetimų nuo tariamo imperializmo ir kolonializmo.

Senato ir kongresiniai komitetai (Foreign Relations Committee) ir jų padaliniai

karštai svarsto už ir prieš kazusus, kiekvienas tačiau nerasdamas konkrečių išvadų ir JAV tikrai naudingų sprendimų.

Tas kolonizacinis baubas, kuriuo vykusiai operuoja kaip tik JAV atstovas

Jungtinėse Tautose, atrodė, apėmė visas administracijos viršūnes. Šitomis nuotaikomis, kaip gerais kozyriais lošia Panamos diktatorius Torrijos. Nieko negaišdamas, jis atskubėjo į pasirašymą sutarties, kuri le-

gislatūros dar neratifikuoja.

Mums, lietuviams, suprantama buvo Lietuvos padėtis, atsižadant nuo Klaipėdos krašto, kada uostestovėjo galingos nacistinės Vokietijos karo pajėgos, bet

Amerikai skubėti atiduoti savo kanalą su magaryčiomis, padėti uzurpuojančiai generolo Torrijos klikai, kažin kaip keistoka.

Ar galima tikėti rusišku posakiu: valdžia geriau žino?

BIG FRYE

Vyrai!
Tai batai, kurie padaro rudenį nuostabiu!

Jūs neperkate tikrai nuostabius odinius batus, kada perkate Frye. Jūs gaunate meno kūrinį. Prityrusi rankų darbą. Nuo pat odos viršaus iki ilgai išsilaikančių padų. Taip kaip jūs norėtumėte. Taigi, vaikščiokite tiesūs ir išdidžiai!

A. 14" batai šiltos rudens spalvos 7½-11, 12M, \$63; ar plytinės rudos spalvos dydžiai 8-11, 12 med, \$65.

B. Ornamentuoto diksnio šiltos rudos spalvos, dydžiai 8-11, 12 med, \$74.

Dept. 541—Young Men's Shoes, antrame aukšte, mieste. Visuose skyriuose, išskyrus Southgate, Sheffield.

Order by phone 24 hours every day: 664-6666.
Ohio long distance call toll-free: 1-800-362-0700.

m
may co

1975 metų Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubo Patikėtinių Taryba, kuri nutarė steigti metinę \$1000 visuomeninę ir kultūrinę premiją. Sėdi, iš kairės — klubo vicepirmininkas Juozas Duleba, narių sekretorius Stasys Mačys, informacijos vicepirmininkas Juozas Stempužis, pirmininkas adv. Algis Širvaitis, vicepirmininkas ir klubo vedėjas Zenonas Dučmanas, finansų sekretorius Jonas Apanavičius. Stovi Patikėtinių Tarybos nariai, iš kairės — Jonas Lipnis (miręs), Ramūnas Švarcas, Vladas Plečkaitis, Gytis Motiejūnas, inž. Raimundas Kudukis, adv. Vytas Matas.

Clevelando Lietuvių Klubo pirmoji tūkstantinė premija teko laikraštininkui V. Rociūnui

Clevelando Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas buvo įsteigtas 1920 metais. Ekonomiškai stipriausia kolonijos organizacija, ypatingą įnašą yra padariusi investuodama apie \$100,000 į naujuosius lietuvių namus. 1975 metais klubo Patikėtinių Taryba nutarė steigti metinę \$1000.00 visuomeninę ir kultūrinę premiją, kuri būtų skiriama tik Clevelando ir Ohio valstijos lietuviams bei lietuviškoms organizacijoms. Pirmoji premija buvo nutarta paskirti 1977 metais. Penkis kandidatus premijai parinko komisija, kurią sudarė LB apyl. pirmininkas J. Malskis, ALTo skyriaus pirmininkas Algis Rukšėnas ir šv. Kazimiero lituanisainės mokyklos direktorė V. Augulytė. Klubo Patikėtinių Taryba balsavo slapta už pristatytus kandidatus. Balsų dauguma teko žurnalistui Vaciiui Rociūnui, ir jam buvo paskirta 1977 metų klubo premija.

Toliau atvirame žodyje premijos laimėtojo visuomeninius darbus vertina Stasys Barzdukas.

VACIUI ROCIŪNUI

Nuoširdžiai džiaugiuos, kad ir Pats pagaliau esi prisimenamas, įvertinamas ir pageriamas. Gauni tai, ką esi seniai nusipelnęs — visuomeninę ir kultūrinę premiją. Ją Tau skirdama, Clevelando Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubo Patikėtinių Taryba atspėjo daugelio mūsų nuotaikas: tokios premijos esi vertas už daugiau kaip ketvirčio šimtmečio patvarų, pozityvų bei kūrybingą darbą lietuvių spaudoje ir visuomenėje.

Premija iškelia bei pabrėžia tris Paties darbo momentus. Visų pirma Tavo patvarumą. Tai didžiai brangintina ypatybė. Ne vienas, kur nors prikišęs savo pirštus, padirbėjęs metus kitus, dažnai jaučiasi "jau pavargęs", "jau atidirbęs", savo įnašą "jau atidavęs", tad traukiasi į poilsį. Ir toks "poilsis" — tai daugiausia domėjimasis bei rūpinimasis vien savimi, savo namais ir banko knygute. Tavo rūpestis nepalyginti didesnis ir platesnis — Tau taip pat rūpi tautinė mūsų bendruomenė bei visuomenė. Bendrasis mūsų labas. Lietuviška mūsų ateitis. Tad Tave matome visur, kur renkasi bei spiečia-

si gyvieji lietuviai: susirinkimuose bei suvažiavimuose, koncertuose bei vakaruose, minėjimuose bei parodose ir kitur. Ir vis su pieštuku bei užrašų knygu te rankose. Mat Pats ne tik dalyvauji, bet ir kitus "pa informuoji, nuteiki, paskatini. Tavo Clevelando lietuvių gyvenimo ir veiklos žinių, pastabų, o dažnai ir vertinimų juk randame beveik kiekvienos savaitės "Drauge", kurio "Clevelando žinios" yra tapusios pagrindiniu informacijos šaltiniu. Bet ne tik "Draugas" — Tu taip pat rašai ir kitiems mūsų laikraščiam: "Darbininkui", "Dirvai", "Tėviškės žiburiam". Taip pat žurnalam — "Aidam", "Į laisvę"... Visi, kas rašom, gerai žinom, ką tai reiškia. Tai darbas, kuriam reikia rasti ir laiko, ir kantybės, ir svarbiausia, didelės valios. Reikia Tavim didžiulis: Tu visa tai savo gyvenime radai. O negalima nesutikti su prancūzų rašytojo Hugo gyvenimiška patirtimi, kad žmonėms jėgų paprastai netrūksta, bet jiems pritrūksta valios bei ištvermės. Tau šitai netinka. Tu mūsų lietuviškame gyvenime kitoks, nei daugelis tų, kurie lietuviškiems mūsų darbui "neturi ir nie-

kaip neranda nei laiko, nei jėgų".

Antroji ypatybė, premijos skyrėjų pastebėta bei teigiamai įvertinta, yra Tavo pozityvūs nusiteikimai. Tu čia iriesi prieš visokias drumsties bei maišaties mūsų sroves kartu su tais, kuriems rūpi ne patamsių šiukšlės, bet tautinio mūsų gyvenimo liepsnelės. Ne visuomeninio mūsų gyvenimo tarša, ne dezorientacija, ne dirbančiųjų diskriminacija, bet mūsų žmogiškas ir krikščioniškas šviesumas, mūsų lietuviško tautinio ir visuomeninio gyvenimo pakanta bei darna. Tu žinai savo jėgas ir jų nepervertini. Ir tai taip pat didžiai brangintinas Tavo žmogiškasis bruožas, toks svetimas mūsų pasipūteliams, prokurorams bei teisėjams, viską matuojantiems bei sprendžiantiems pagal save. Džiaugiuos, kad Tavo dva-

MALONIAI KVIEČIAME JUS DALYVAUTI LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBO

\$1000 VISUOMENINĖS IR KULTŪRINĖS PREMIJOS LAIMĖTOJO

VACIO ROCIŪNO PAGERBIME IR PREMIJOS ĮTEIKIMO BANKETE,

šeštadienį, 1977 m. spalio 1 d., 7 val. 30 min. vak.

CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMŲ SALĖJE.

KOKTEILIAI, PIETŪS, ŠOKIAI.

Bilietai \$12.50 asmeniui. Rezervacijų tel. 531-2131

IDOMUS IR NUOTAIKINGAS AUKSINIO RUDENS BANKETAS.

VISI DALYVAUKIME!

LIETUVIŲ KLUBO PATIKĖTINIŲ TARYBA

siai ir širdžiai artimas tas idealas, kurį rašto žmonėms rodė prof. Stasys Šalkauskis: "Žinokime, jog spausdintas tautos žodis yra tautos išraiška, pagal kurią yra vertinama visa tauta, ir jog ta išraiška kartu yra kasdienieninis tautos penas, nuo kurio priklauso jos moralinė ir net fizinė sveikata. Teesie mums spausdintas žodis šventas, ir tegul niekas nedrįsta jo netinkamai pareikšti be atsakomybės jausmo".

Pagaliau ir trečioji Tavo ypatybė — tai kūrybingumas. Pats toli gražu nesitenkini vien įvykių bei darbų kronika. Sieki ir giliau. Tad skaitome Tavo aprašymus, pasikalbėjimus, reportažus. Liet. Enciklopedijai parašei Clevelando lietuvių istoriją. Suredagavai nemažą apžvalginių leidinių įvairių sukakčių progą. Parūpindavai lietuviškų knygų Clevelando miesto centrinei bibliotekai. Dirbai visur, kur "šaukė" tėvynė:

mokyklos tėvų komitete, lituanistiniuose pedagogikos kursuose, Lietuvių Fonde, Tautos Fonde, Lietuvių Namuose, Balfe, Lietuvių Bendruomenėj, organizacijose, parapijoj ir t.t. Ilgus metus vedei kioską ir pardavinėjai lietuviškas knygas. Pagaliau "radai" laiko ir savo šeimai — visos trys dukterys lankė lituanistinę mokyklą, dalyvauja organizacijose, vasaroja stovyklose. Bet nenoriu ir nereikia Tave daryti didvyriu, kuris Tavo nuotaikai svetimas. Tau geriau tinka Dostojevskio žodžiai: "Tik prisiminkime tą pilką, monotonišką kasdienybę, darbą, už kurį niekas nepagirs, didvyriškumą, kurio niekas nepastebės, kuriuo niekas nesusidomės".

Vis dėlto esti ir išimčių. Tokia išimtis šiandien esi Pats. Tavimi susidomėjom. Tad sveikinu ir dar kartą džiaugiuos!

Tavo

Stasys Barzdukas

I. Kučiauskas, J. Stempužis, A. Karazijienė, meras R. J. Perkas ir G. Karazija. Clevelando meras Perkas, nuoširdus tautybių bičiulis, priėmė savo kabinete ir apdovanojo suvenyrais Aleną ir Gediminą Karazijas, atvykusius iš Australijos aplankyti Čiurlionio ansamblį ir buvusius čiurlioniečius. Trisdešimt metų Karazijų nematęs, iš Baltimorės atskrido jų mokslo draugas ir čiurlionietis I. Kučiauskas pasimatyti su australiečiais. Alena Žemkalnytė-Karazijienė, buvusi Čiurlionio ansamblio pranešėja, šokėja ir dainininkė, dabar vienoje Melbourn mokykloje dėsto lituanistiką ir aktyviai dalyvauja kultūrinuose renginiuose. G. Karazija Melbourn turi baldų įmonę Taurus. Svečius globojo ir pasimatymą pas merą suorganizavo Tėvynės Garsų radijo vedėjas J. Stempužis.

CLEVELANDE

Aurelija Balašaitienė

Tėvynės žiburėliai

Mano vaizduotėje mūsų tautos savisaugos instinktą ryškiausiai simbolizuoja prie varpstelio sėdinti motina su vaikučiu ant kelių, atskleidusi lietuvišką elementorių. Vargo mokykla, spaudos draudimas, karai ir okupacijos išmokė mus branginti savąjį raštą ir žodį. Keičiasi laikai, keičiasi mūsų motinų gyvenimo aplinka, apranga, išorinė išvaizda. Varpstelis lieka muziejine vertybe. Ji mėgsta mūsų skulptoriai ir dailininkai. Tačiau savo dviasios gilumoje lietuvių motina nesikeičia. Paveldėjusi troškimą neprarasti savo lietuviškosios tapatybės, ji nori savo vaikuose įdiegti lietuviškos tėstinumo giją. Laisvojo pasaulio lietuvių moteris reiškiasi visose kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo srityse, bet daugiausia savo jėgų ji atiduoda ten, kur kuriamas mūsų jaunimo ateitis - lietuviškos jaunimo organizacijos ir mokyklos.

Kai prieš beveik tris dešimtis metų Clevelande apsigyveno didelis skaičius naujų lietuvių emigrantų, jie daugumoje susispietė keliuose rajonuose arti abiejų lietuviškų parapijų. Užsukti pas kaimyną į svečius, nueiti į susirinkimą, mokyklą ar bažnyčią, tereikėjo pasivaikščioti. Su tikru lietuvišku užsispyrimu, atsigabėję su savimi geriausius europietiškas ir lietuviškas tradicijas, mūsų žmonės dėjo visas pastangas, kad gyvenimas naujame pasaulyje būtų pakenčiamas ir jų vaikų gerbūvis būtų aprūpintas tiek materialinėmis, tiek dvasinėmis gėrybėmis. Įpratę sąžiningai dirbti ir siekti mokslo, per palyginti trumpą laiką pagerino savo finansinę padėtį ir pradėjo traukti iš kuklesnių rajonų, ieškodami geresnės aplinkos, grynesnio oro. Ilgainiui lietuviai pasisklaidė po visus Clevelando priemiesčius ir nuo savo buvusių kaimynų bei draugų nutolo dešimtimis mylių. O vistiek mūsų gyvenimas nesiriboja rajonais, bet bazuojasi visuomeninio gyvenimo išpareigojimu. Todėl nei mūsų parapijos, nei mūsų verslo įmonės, parengimai ir organizacinė veikla nenukentėjo. Tačiau iškilo nauja problema. Augantys priešmokyklinio amžiaus vaikai nustojo tos aplinkos, kurioje galėtų kaimynystėje rasti lietuvių bendraamžių, kad su jais galėtų bendrauti, žaisti, vartoti kasdienišką lietuvių kalbą ir už savo šeimos ribų. Jų lietuviško pasaulio sąvoka pamazda pasidarė iškraipyta, nenatūrali ir varčia juos pasijausti 'skirtingais'. O iki liuanistinės mokyklos pirmojo skyriaus ar net darželio laikas ilgas ...

Prieš keturiolika metų Clevelande kelios lietuvių motinos, ieškomos naujai iškilusios problemos sprendimo, susibūrė privačiuose namuose ir suorganizavo priešmokyklinio amžiaus vaikams darželį, kurį pavadino 'Tėvynės žiburėliais'. Pirmos penkios šeimos (Balčiūnai, Kamantai, Kazlauskai, Kižiai ir Staniškiai) sudarė vienuolikos vaikučių grupę. Jau visa eilė to darželio auklėtinių suaugo, kai kurie net baigė liuanistinę mokyklą, o jų vietoje nauji mažieji jungiasi į tą grupę, kurioje išmoka bendrauti su savo bendraamžiais lietuvišiais savo motinų ir patyrusių mokytojų priežiūroje, kurių uždaviniai išryškėjo mano apsilankymo metu.

Šių metų Tėvynės žiburėlių darželį sudaro dvylika vaikų iš devynių šeimų. Darželį tvarko Vida Barzdukienė, Teresė Beržinskienė, Vitalija Butkuvienė, Rauda Gelazienė, Giedrė Iešmantienė, Gražina Kudukienė, Dana Penkauskienė, Gidonė Steponavičienė ir Silva Žiedonienė. Jos kiekviena paeiliui savo namuose priima 'mokyklą' pagal kruopščiai nustatytą mokslo metų planą, kuris yra suderintas su mokyklų darbotvarka. Mokslo metais prasidėjo rugsėjo 7 dieną ir numatoma juos baigti birželio 7 d. Numatytos Kalėdų Vėlykų ir Padėkos Dienos atostogos. Pamoka vyksta trečiadieniais nuo 10 val. ryto. Stebėjau, kaip Rauda Gelazienė ir Giedrė Steponavičienė ratu sustatė vaikučius, kurių jauniausieji trijų metų mažiau su nuostaba apžiūrino išdalintas lietuviškas trispalves ir Vyties paveikslėlius. Pradėta su deklama-

"Tėvynės žiburėlių" 3-jų metų sukaktį minint 1966 m. lapkričio 24 d. Prie stalo vaikai: Rita Kazlauskaitė, Ramūnas Balčiūnas, Lidiya Balčiūnaitė, Daina Kamantaitė, Antanas Kižys, Paulius Staniškis, Ričardas Kizys ir Algis Miškinis. Stovi motinos: Stasė Kazlauskienė, Nijolė Balčiūnienė, Aldona Kamantienė, Mirga Kizienė, Dalia Staniškievė, Aldona Miškinienė.

cija unisonu 'Vytis - ženklas mūsų tėvynės'. Po to sekė Lietuvos Himnas, kurio žodžius pereitų metų auklėtiniai jau daugumoje atsiminė. Nuotaika buvo kiek iškilinga ir pakili. Mamyčių padėdami, mažieji dainavo liaudies dainas, pažaidė kelis žaidimus ir šokius. Didžiausią pasisekimą turė 'Jurgelis-meistrelis' ir 'Aguonėlė'. Pažadus, vaikučiai buvo padalinti į dvi grupes. Su jaunesniaisiais į atskirą kambarį pasitraukė Giedrė Steponavičienė, su savimi atsinešusi iš anksto paruoštas mokslo priemones. Pmaokos tema buvo spalvų pažinimas, piešimas ir karūnų karpymas. Vyresnieji, vadovaujami Danos Penkauskienės, jau bandė atpažinti raides ir pasakoti. Pa mokoms pasibaigus, jauniems išėjo žaisti į lauką. Pažadė gavo skanius priešpiečius. Pastebėjau, kad visi be išimties tarpusavy kalbėjo lietuviškai, rasdami žodžius kasdieninei žaidimo kalbai. Savaime suprantama, kad darželio pamokos į juos turi stiprią įtaką.

Mamytės, susėdusios prie puoduko kavos, diskutavo to-

limesnio darbo planus, nagrinėjo anglų kalba parašytas vaikams knygeles, kurios bus išverstos į lietuvių kalbą ir naudojamos tolimesniam mažųjų lavinimui.

Giedrė Iešmantienė, tos dienos darželio šeiminkė, pasidalino su manim mintimis apie tokio darželio tikslus ir uždavinius. 'Pagrinde mums rūpi savo mažųjų lietuviškas auklėjimas prieš kontaktą su amerikietišku darželiu. Kalbos praturtinimas, bendri žaidimai, koki nors darbą dirbant - visa tai pradeda suformuoti lietuvišką nuotaiką. Antroji svarbi priežastis yra paruošimas draugystei ir visuomeniškam gyvenimui, kai ateis laikas vykti į jaunimo stovyklas ir liuanistinę mokyklą. Reikia pastebėti, kad iš tokio darželio išėję vaikučiai į mokyklą joje daug geriau jaučiasi, negu tie, kurie niekur nėra prieš mokyklą buvę, išskyrus savo šeimos aplinką.' Pamoką baigus, Giedrė Steponavičienė pareiškė, kad labai didelės reikšmės vaikams turi tas faktas, kad jie grupėje kalba lietuviškai ir tuo būdu mato, kad jie nėra vieni, nors savo namų kaimynystėje lietuvių nemato ... Gražina Kudukienė savo ruožtu papildė sakydama, kad darželio užduotis yra stiprinti vaikų žinojimą, kad jie yra lietuviai. 'Tai nuo pat ankstyviausių dienų yra pats svarbiausias mūsų uždavinys. Gal jie ir visą savo gyvenimą išgyvens Amerikoje tapdami puikiais jos piliečiais, bet jie pirmoje eilėje turi pažinti savo šaknis ir būti stipriais lietuvišiais'. Vitalija Butkuvienė pripažįsta, kad šitame darželyje iš labai jaunų dienų vaikai susipažįsta su mokyklos drausme ir vystosi kaip socialinės būtybės. Teresė Beržinskienė su pasigėrėjimu stebi, kaip vaikai žaidimų metu savo namuose yra priversti pasidalinti savo žaislais su grupe 'svečių'. Iš karto tai jiems atrodo nepriimtina. Tačiau po kiek laiko jie išmoka jais dalintis ir dėl to nepykti. Visa tai daugiau ar mažiau padeda išvystyti visapusiškai

teigiamą lietuvišką vaiko charakterį.

Pasikalbėjimo metu buvo minėta, kad gali ir daugiau norinčių būtų prie tokio darželio prisijungti. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad darbas turi vykti privačiose patalpose (į pasiūlymus ieškoti patalpų mokyklose ar bibliotekose visos griėžtai atsisako, nes tuo būtų nustoama intymios namų aplinkos), kurios visada yra ribotos. Tačiau jų idėja turėtų pasinaudoti lietuvių motinos įvairiuose rajonuose, sudarydamos ištiesą tokių darželių grandį ne vien Clevelande, bet ir kituose miestuose. Tokiam darbui tereikia truputis laiko, geros valios ir pastangų. O darbo vaisiais su laiku džiaugsis tiek paaugę jauni, tiek mūsų visuomenė. Atsisveikinu su mažyčiais 'tėvynės žiburėliais', pagalvojusi, kad tai pats tinkamiausias vardas ... Kada nors jie taps tikrais, tvirtais lietuviškais žiburiais skleidžiančiais aplink save lietuviškumo šviesą.

PIPEFITTER JOURNEYMAN

Fully qualified Journeyman. High hourly rate, many fringe benefits. Apply in person.

UNITED STATES
STEEL CORP.
CENTRAL FURNACES
2650 Broadway
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (30-39)

AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS

Experienced men needed to operate and set up National Acmes and Brown and Sharp automatics. We offer good hourly wages, paid hospitalization, pension, overtime and steady employment.

ELYRIA MFG. CORP.
145 NORTHRUP ST.
ELYRIA, OHIO 44035
216-779-6088
CLEVELAND, OHIO
216-365-4171

(35-39)

IMERMAN INDUSTRIES

12165 MACK DETROIT, MICH.

NEEDS
SURFACE GRINDER HANDS
I.D. GRINDER HANDS
O.D. GRINDER HANDS
LATHE HANDS

Must have UAW Journeyman cards or papers of experience. Over 50 hrs. per week. Apply in person to Personnel or RICHARD SCHWEGLER, Toolroom Superintendent. (32-38)

Tėvynės žiburėliai 1977 m. — pirmoje eilėje: Aleksandra Kudukytė, Paulius Ješmantas, Vidas Barzdukas, Saulius Steponavičius, Tadas Gelazis, Saulius Butkus. Antroje eilėje: Rita Penkauskaitė, Reina Ješmantaitė, Tomas Beržanskas, Petras Ješmantas ir Andrius Penkauskas.

JAV veteranas S. Gužauskas tarp Clevelando ramovėnų V. Stuogio ir V. Sako. V. Bacevičiaus nuotr.

CLEVELANDO RAMOVĖNAI

Centro Valdybą sudarius iš Clevelando skyriaus valdybos, liepos 23 d., buvo sušauktas visuotinis narių susirinkimas ir išrinkta nauja valdyba: pirmininkas Vytautas Stuogis, vicepirmininkas Vincas Sakas, sekretorius Ignas Stankus, išdėninkas Pranas Mainelis, parengimų vadovas Vincas Skirpstas.

Naujos valdybos pirmoji pareiga buvo surengti tradicinę Kario žurnalui paremti gegužinę, kuri įvyko rugpjūčio 21 d., Lietuvių Namų apatinėje salėje.

Atsilankė ne tik ramovėnai, bet ir gausūs svečiai. Amerikos veteranų atstovas lt. Stanley Gužauskas buvo pirm. V. Stuogio pristatytas publikai, kaip parėmęs žurnalą, pavaišindamas visus gegužinės dalyvius. Už tai susilaukė iš publikos šiltos padėkos. Pažymėtina, kad su Amerikos veteranais jau seniai gražiai bendradarbiaujama.

Dalyvavę gegužinėje turėjo progos įsigyti neseniai išleistą Clevelando ramovėnų choro plokštelę, kuri baigiama išparduoti, nes mūsų kariškos dainos yra visų mėgiamos.

Stambesni aukotojai: J. Balbotas ir V. Balas.

Visas pelnas 190 dol. skiriamas Kario žurnalui paremti.

Visiems dalyviams ir aukotojams valdyba nuoširdžiai dėkoja. (vs)

• **Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.**

REIKALINGAS SIUVĖJAS ELEKTRINE MAŠINA

Prityres. Aukštas valandinis atlyginimas ir akordinis darbas. Apniokami šventadieniai ir atostogos, pridu daug visokių privilegijų. Malonios darbo sąlygos.

WORK WEAR CORP.
1768 E. 25 ST., CLEVELAND, OHIO
(i pietus nuo Payne Ave.)

An Equal Opportunity Employer (35-41)

• **Naujosios Vilties žurnalo, kurio 10-sis numeris ruošiamasi išleisti šių metų gale, redakcijos adresas:** Naujoji Viltis, 935 Beverly Road, Cleveland, Oh. 44121. Bendradarbiai prašomi šiuo adresu siųsti redakcijai savo rašinius ir kreipti susirašinėjimą turinio reikalais; o leidyklos — knygas paminėti ir recenzuoti.

Administracijos adresas: Naujoji Viltis, 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629.

• **Dirvą galima gauti nusipirkti antradieniais vakare Baltic ir Patria krautu-vėse East 185 St.**

DRAUDIMAS

Jums ir Jūsų Šeimai

KESTUTIS GAIDŽIŪNAS
28801 Lake Shore Boulevard
Willowick, Ohio 44094
Off. 943-1202 Res. 731-1078

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• **RUGSĖJO 24 D.** Antro kaimo spektaklis. Rengia Lithuanian Civic Club.

• **SPALIO 1 D.** Lietuvių Klubu premijos 1000 dol. įteikimo balius.

• **SPALIO 15 D.** Hamiltono šaulių teatro vaidinimas Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Rengia Žalgirio šaulių kuopa.

• **SPALIO 22-23 D.** Baltuonio kūrinių paroda Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Rengia Korp! Giedra.

GIVE SO THEY DON'T GIVE UP.

UNITED TORCH
is the United Way

• **SPALIO 29-30 D.** A. Balsienės tautodailės darbų paroda Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Ruošia Vyr. Skaučių Židinys.

• **LAPKRIČIO 5 D.** Abiturientų pristatymo vakaras.

• **LAPKRIČIO 12-13 D.** Lietuvių Dienos Clevelande. Ruošia LB Clevelando Apylinkė.

• **LAPKRIČIO 19 D.** kariuomenės šventės minėjimas Lietuvių Namų viršutinėje salėje. Rengia LKVS Ramovė Clevelando skyrius.

• **LAPKRIČIO 20 D.** Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

• **LAPKRIČIO 24 D.** Kristaus Karaliaus Šventės minėjimas DMNP parapijoje.

• **GRUODŽIO 18 D.** — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė.

1978 M.

• **BALANDŽIO 8 D.** Grandinėlei 25 metai: sukaktuvinis pokylis, muzika, šokiai Slovėnų salėje.

• **BALANDŽIO 23 D.** — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos pavasario šventė — vaidinimas.

• **GEGUŽĖS 7 D.** — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių pirmoji komuniija.

• **GEGUŽĖS 21 D.** — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigimas.

MACHINIST MAINTENANCE

Immediate opening for individuals with thorough knowledge in production equipment, trouble shoot and machine shop practices.

MACHINIST-TOOL ROOM

Experienced machinist with knowledge of machinery in fabrication, capable of working with minimum supervision. Must be able to operate all machine shop equipment. Send resume or apply: JOSEPH LIPIC

PEN COMPANY

2200 GRAVOIS,
ST. LOUIS, MO. 63104
664-2111 (34-37)

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP

for progressive 56 bed acute care J.C.A.H. accredited hospitals needs Chief Medical Technologist seeking a dynamic individual to head laboratory. Salary commensurate with experience ability. Also

Registered Nurses — General Duty

3-11 & 11-7 Shift. Good starting salary plus shift differential. Excellent fringe benefits. Apply call or write to: ADMINISTRATOR

Franklin Parish Hospital

P. O. BOX 392
WINNBSBORO, LA. 71295
318-435-9411 (28-45)

WANTED

ELECTRIC MOTOR SHOP FOREMAN

Experienced minimum of 8 to 10 years in AC, DC motors and controls. Salary open. Terms negotiable. Location: CENTRAL PIEDMONT, N. C.

APPLY CALL OR WRITE FOR APPOINTMENT

PIEDMONT ELECTRIC MOTOR REPAIRING INC.

370 W. SALISBURY ST.
ASHEBORO, N. C. 27203

(919) 625-5210 DAY
(919) 672-1831 NIGHT (33-42)

WANTED JOURNEYMEN DIE MAKERS

Experienced in Metal Stamping Dies. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Overtime, benefits and long program.

DAY SHIFT ONLY
D. M. P. MFG. CORP.
2873 HAGGERTY RD.
WALLED LAKE, MICH. 48088
313-624-0090 (33-39)

MAINTENANCE PERSON

For Commercial Laundry
EXPERIENCED IN ELECTRICAL AND PLUMBING
CALL

313-921-4129

MR. ZEMMOL
Equal Opportunity Employer (30-39)

ELECTRICIAN

Fully qualified journeyman to inspect, repair, install and wire AC and DC apparatus, devices and circuits of any voltage for plant maintenance. High hourly rate, rotating shifts and many fringe benefits. Apply in person.

U.S. STEEL CORP.
CENTRAL FURNACES
2650 Broadway
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (30-39)

MACHINIST (JOURNEYMAN)

Layout, setup and operate machine tools, perform miscellaneous work as required for plant maintenance work or construction. High hourly rate, rotation shift and many fringe benefits.

UNITED STATES STEEL
CENTRAL FURNACES
2650 Broadway
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (30-39)

EXPERIENCED

MACHINISTS WANTED HIGHEST WAGES

JOB SHOP 2nd & 3rd SHIFTS
FULL OR PART TIME

All fringes, vacations, hospitalization, 7 paid holidays, never a layoff. Lots of overtime available. Must be able to setup and run mills, lathes, grinders. New clean shop. Apply in person or call MR. STRUNA at 216-663-5066

SUPERIOR ALLOY MACHINE
14500 South Industrial
Maple Hts., Ohio 44137 (34-40)

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE
798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

Mielam VYTAUTUI STUOGIUI ir PONIAI, broliui
VLADUI STUOGIUI

mirus, reiškiamo užuojautą

KAZIMIERA ir ALEKSAS
LAIKŪNAI

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Šiluvos šventė šv. Jurgio parapijoje praėjo gražiai. Šv. Mišias atnašavo ir šventei pritaikintą pamokslą pasakė kun. Juozas Čekavičius. Parapijos choras pasirodė gerai, nors tai buvo pirmasis giedojimas po ilgą vasaros atostogų. Dirigavo choros vadovas Rytas Babickas, vargonais grojo Jūratė Blynaitė. Pirmą kartą čia buvo pagiedota ir naujoji muz. Alf. Mikulskio sukurta "Giesmė į šiluvos Mariją". Žodžiai Kotrynos Grišaitytės. (ši giesmė yra išleista atskiru leidiniu ir dedikuota Dainavos jaunimo stovyklai).

Buvo pašventinta nauja tautinė vėliava, dovanota Clevelando kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos šv. Jurgio bažnyčiai. Salėje programą atidarė parapijos Tarybos pirm. Pr. Razgaitis, pakviesdamas Vilią Ramūnaitę, Maironio eilėraščiui "Kur bėga šešupė", kuri Vilią puikiai padeklamavo. Kun. J. Čekavičius, nors ir su trumpa kalba suspėjo parodyti ir savo iškalbingumą ir humorą. Apsakymas "Stebuklas miške", pagal Nelę Mazalaite, buvo atliktas labai gerai. Mirga Bankaitytė vaizdavo Mariją, Rytas Urbaitis — partizaną, ir jaunas Jonas Bankaitis buvo skaitytoju, kuris pasižymėjo savo ypatingai geru skaitymu. Apsakymas buvo pradėtas Mirgos Bankaitytės deklamacija: "Rugsėjo 8-ji" — A. Tyrūlio, ir baigtas Rytos Urbaitio padeklamuotu K. Grišaitytės eilėraščiu: "Nenuženk nuo akmens". Sekė Čiurlionio Ansamblio kanklininkų-pasirodymas, atliekant muz. Alf. Mikulskio kūrinius kanklėmis lietuvių liaudies dainų bei šokių temomis. Kanklių solo pasirodė Daina Čepulytė; duetas: Elenutė Muliolytė, M. Bankaitytė, Rita Kazlauskaitė, Virg. Juodišutė, Daina Čepulytė ir Rytas Urbaitis. Visi kankliuotojai yra baigę Mikulskienės Kanklių Muzikos Studiją, ir visi kūriniai buvo puikiai atlikti.

Šventę ruošė klebonas kun. B. Ivanauskas ir parapijos Taryba. Meninę dalį paruošė O. Mikulskienė.

(al)

ANT'RAS KAIMAS

ATVYKSTA Į CLEVELANDĄ

1977 RUGSĖJO 24 D., LIETUVIŲ NAMŲ SALEJE, 877 EAST 185 ST.

LINKSMA NUOTAIKA IR KOKTEILIAI 7:30 VAL. VAK. PROGRAMA, UŽKANDŽIAI 8:00 VAL. VAK. TUOJ PO PROGRAMOS GROS ORKESTRAS... VEIKS BARAS.

STALUS IR PAVIENES VIETAS GALIMA UŽSISAKYTI PAS: ROMĄ BUBLĮ 481-8854 ir GIEDRIŲ LAZDINĮ 692-0681
SUAUGUSIEMS \$7.50. STUDENTAMS \$5.00.

VISUS MALONIAI KVIEČIA — LIETUVIŲ VISUOMENINIS KLUBAS (LITHUANIAN CIVIC CLUB, INC.)

• Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopa paaugojo šv. Jurgio parapijai lietuviška tautinė vėliava, kuri, per šiluvos atleidus rugsėjo 11 d. klebono kun. B. Ivanausko buvo pašventinta. Tą pat dieną šv. Jurgio bažnyčioje buvo minima ir tautos šventė. Žalgirio ir Juozapavičiaus šauliai dalyvavo bažnyčioje uniformuoti su vėliavomis.

Juozapavičiaus šaulių kuopos šaulys Al. Andriušaitis prieš dvejus metus auto katastrofoje nusilaužęs abiejų kojų kaulus, dar vaikšto su kriukiais. Šaulių užuojauta. Rugpjūčio 25 d. dr. K. Pautieniui, kuopos pirmininkui, Clevelando klinikoje buvo padaryta operacija.

Šauliai A. M. Smelstoriai šaulių kuopai paaugojo 50 dol.

Rugsėjo 11 d. Juozapavičiaus šaulių kuopos šauliai Andriušaičių ūkyje turėjo šaudymo pratimus. Po šaudymo ūkio šeimininkė ir šaulė Vencienė, dalyvius pavaišino skaniais užkandžiais ir lietuvišku kugeliu. Varžybose taikliausi šaudytojai buvo: pirmas J. Velykis, antras P. Navickas ir trečia A. Mekešienė. (kp)

• Antanas Praškevičius skaitęs Dirvą nuo pat pirmojo numerio ir gerai pažinojęs Dirvos steigėjus ir pirmuosius redaktorius, ruošiamam "Ohio Lietuviai" leidiniui buvo įteikęs 100 dol. Dabar, Dirvai nutarus šio leidinio nebeleisti,

pinigus neatsiėmė, bet padalino pusiau po 50 dol. Dirvai ir radijo valandėlei Tėvynės Garsams paremti. Nuoširdžiai dėkojame už auką.

• Vincas Juodvalkis, iš Yucaipa, Calif., viešėdamas Clevelande pas sūnų ir dukrą, taip pat aplankė Dirvą ir paliko auką. Nuoširdus ačiū.

• F. Modestavičienė, nuoširdi Dirvos rėmėja Clevelande išsikėlė gyventi į Chicago. Jos naujas adresas: 3141 W. 66 St., Chicago, Ill. 60629.

• Bilietai į Lietuvos Klubą premijos įteikimo banketą gaunami pas pirminką adv. A. Širvaitį, tel. 692-1222 ir 291-3915. Taip pat gaunami Patrijoje ir Baltic Delicatessen.

• Society National Bank Clevelande nauju banko direktoriumi išrinko William J. Williams, Republic Steel Co. egzekutyvinį viceprezidentą, kuris turi gerą patyrimą finansiniuose reikaluose ir bus bankui labai naudingas.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

• Žalgirio šaulių kuopa rugsėjo 25 d. 1 val. p. p. Bartkaus ūkyje rengia šaudymo turnyrą. Bus skiriamos premijos. Suinteresuoti, kviečiami dalyvauti.

• Liuda Augulienė ir Vida Augulytė, gyv. Clevelande, vietoj gėlių prie a. a. Jono Černiaus karsto, paaugojo Tautos Fondui 25 dol.

PARDUODAMAS NAMAS

3 mieg., dvigubas garažas, sklypas 75x110, vaismedžiai, East 185 Street apylinkėje. 35,000. Telef. 481-0286 ar 531-2598.

HOUSEKEEPER permanent, full time, live in or own transportation. Recent references required. Other help employed. Flexible vacation and generous salary. Must like children. Gates Mills area. Call: 423-3146, after 6:00 p.m. (36-38)

• Patria prekybos namuose 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti.

WANTED ROOMS

3 or 4 rooms and bath, between East 152 St. and E. 200 St. Call: 432-2616 after 8 p.m. (35-36)

• Lietuvių grožio salionas **SILVER SHEAR** — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119. tel.: 486-4240.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING
Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius. MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vengimoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

GUARANTEED
guardian memorials

Euclid MEMORIALS

455 East 200th Street • Euclid, Ohio • Phone: 481-5700

Monuments FOR MEMORY

DIRVA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Garbės Nari, buv. Vilties Draugijos pirmi-
ninką ir nuoširdų Dirvos rėmėją

DR. JUOŽĄ BARTKŲ,

sulaukus 80 metų amžiaus, nuoširdžiai svei-
kiname ir linkime ilgiausių metų!

**ALT S-gos Valdyba,
Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva**

• **Dr. Kazys Bobelis**, ALT
pirmininkas, š. m. rugsėjo
mėn. 9 d. dalyvavo Valsty-
bės departamento Washing-
tone sušauktame pasitari-
me sąryšy su ateinančia
Belgrado konferencija.

Dr. K. Bobelis turėjo pro-
gos pasikalbėti su ambas-
dorium Scherer ir jam as-
me niškai įteikė Aloyzo Jur-
gučio prašymą žmonos ir
dukters išvažiavimo klau-
simu. Ambasadorius Scherer

prizadėjo šį reikalą išstudi-
juoti ir padaryti atitinka-
mą intervenciją.

Taip pat Washington
dr. K. Bobelis dalyvavo
Jungtinių Pabaltiečių komi-
teto posėdyje, ir kartu su
latvių ir estų pirmininkais
turėjo pasimatymą su Mat-
thew Nimetz, Valstybės de-
partamento patarėju užsie-
nio reikalams, kur taip pat
buvo iškelti Pabaltijos žmo-
nių teisių laužymai. Inter-
vencija buvo padaryta dėl
Lietuvos garbės konsulo
paskyrimo Los Angeles.

• **Vladas Žilinskas**, buvęs
Ilford Co. treasurer, po 20
metų tarnybos pasitraukė į
pensiją ir išsikėlė nuolati-
niam apsigyvenimui į Flori-
dą: 1 Key Capri, Apt. 508
E., Treasure Island, Fla.
33706.

Ilford vadovybė suruošė
jam atsisveikinimo pietus
Emerson Country Club, N.
J. Bendrovės prezidentas
Peter Kraus išryškino V.
Žilinsko nuopelnus bendro-
vei.

V. Žilinskas nuo 1934 iki
1940 m. buvo Lietuvos pa-
siuntinybės Skandinavijos
kraštams sekretorius ir
charge d'affaires. 1947 m.
ėjo aukštas pareigas Švedi-
jos pramonėje ir prieš 20
m. atvykęs į JAV įsijungė
į Ilford Inc. New Yorke. Tos
bendrovės laikraštis View-
finder pirmame puslapy įsi-
dėjo apie jį platų aprašymą,
kaip U. S. Ilford Chief Fi-
nancial officer — antroje
vietoje po prezidento.

VI. Žilinskas rašo, kad jis
visad su įprastu nekantru-
mu laukia Dirvos ir dabar,
atnaujindamas prenumera-
tą, pridėjo auką 50 dol.

Ačiū už auką ir sėkmės
naujoje vietoje.

• **Amerikos Lietuvių Ta-
rybos** 37-tas metinis suva-
žiavimas įvyks š. m. spalio
8 d. Sheraton Tower viešbu-
tyje, 9333 So. Cicero Ave.,
Oak Lawn, Ill. Registracijos
pradžią 8:30 val. ryto. Dar-
botvarkėje tarybos ir atsto-
vų pranešimai, dėl jų pasi-
sakymai ir pastabos, tary-
bos, valdybos ir išdo globė-
jų rinkimai. Bendri pietūs
12:30 val. Išvakarėse, spa-
lio 7 d. 7 val. vak. ALT pa-
talpose įvyks atstovų ir
svečių priėmimas ir susipa-
žinimas.

• **Muz. Bronius Nekra-
šas**, seniau vargoninkavęs
šv. Jurgio parapijoje Clevel-
lande, užsiprenu m e r a v o
Dirvą ir pridėjo auką. Jis
rašo, kad gailisi apleidęs
Clevelandą, nors ir gražiai
įsikūręs Floridoje, kur dar
aktyviai reiškiasi muziki-
niame pasaulyje ir pas lie-
tuvius ir amerikiečius kar-
tais koncertuoja. Yra sukū-
ręs naujų muzikos kūrinių.

• **Dr. Marija Kregždienė**,
dantų gydytoja po ilgos ir
sunkios ligos mirė rugsėjo
4 d. Velionė buvo New Yor-

TAUTINĖS SĄJUNGOS ELIZABETHO

S K Y R I U S

KVIEČIA VISUS LIETUVIUS DALYVAUTI

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIME,

spalio 1 dieną, šeštadienį,

LIETUVIŲ LAISVĖS SALĖJE,

269 SECOND STREET, ELIZABETH, N. J.

Programoje kalbės Lietuvos Generalinis Konsulas
New Yorke Anicetas Simutis. Meninę dalį atliks jau-
na dainininkė Angelė Kiaušaitė.

Po programos bus karšta vakarienė su atgaiva, o vė-
liau vyks šokiai, grojant AMBASSADORS orkestrui.
Minėjimui vadovaus VYTAUTAS ABRAITIS. Pra-
džia 7 valandą. Auka 15 dol. asmeniui.

ALT S-GOS ELIZABETHO SKYRIUS

ke plačiai žinoma visuome-
nės veikėja, daugiausia lai-
ko ir energijos atidavusi
moterų federacijos veiklai.
Priklausė ir ne eilines pa-
reigas ėjo BALFe, LB,
SLA, ir kitur, todėl jos at-
sisveikinti susirinko daug
žmonių. Atsisveikinimo žo-
džius tarė Lietuvos genera-
linis konsulas A. Simutis, J.
Audėnas, G. Meiliūnienė,
dr. M. Žukauskienė, I. Ba-
naitienė ir kiti.

• **Dr. Jono Basanavičiaus**
minėjimas New Yorke, Kul-
tūros židinyje įvyks spalio
2 d. Pagrindiniu kalbėtoju
bus literatūros istorikas Pr.
Naujokaitis.

• **Dr. Vladas Juodeika**,
gyvenęs Los Angeles, Cal.,
rugsėjo 11 mirė sulaukęs 77
m. amž.

Velionis buvo ekonomis-
tas, baigęs pirmąją karo
mokyklą laidą. Lietuvoje
buvo kainų tvarkytojas, o
paskutiniaus neprikl. metais
VDU filosofijos fakulteto
vyr. asistentas. Į Ameriką
atvyko 1946 m. ir čia dėstė
keliose kolegijose.

Neseniai iš spaudos išėjo
jo didelis veikalas apie

marksizmą — Didžioji iliu-
zija.

• **M. Gureckas**, gyv. Wa-
terbury, Conn., vietoj gėlių
prie mirusio a. a. **Antano**
Malakausko karsto, atsiun-
tė Dirvai paremti auką 10
dol. Ačiū.

**ISIGYJANT NUOSAVYBĘ
PIETVAKARIŲ
FLORIDOJE**

**MIELAI PATARNAUS
EDA BRAŽENIENĖ.**

Kreiptis:

**EDA BRAZENAS,
REALTOR-ASSOCIATE**

Ben L. Cunliff, Jr., Realtor —
4839 Palm Beach Blvd.,
Ft. Myers, Fla. 33905
Tel. (813) 694-2168 įstaigoje,
(813) 694-5779 namie.

(36-40)

• **Juozas Maurukas**, tau-
tininkų veikėjas New Yor-
ke, nuo spalio 15 d. išsikelia
gyventi į Floridą: 501 89
St. Surfside, Fla. 33154.

**Už VIENĄ dolerį
siuntinėsim Dirvą
iki šių metų galo!**

Norėdami praplėsti skaitytojų ratą ir supažindinti
su Dirva tuos, kurie jos neskaito, nutarėme naujiems
skaitytojams iki 1978 m. sausio 1 d. siuntinėti Dirvą tik
už 1 dolerį.

Be abejo, Jūs turite pažįstamų kurie iki šiam laikui
Dirvos neskaitė — užprenumeruokit jiems susipažinimui
už dolerį! Gal jiems patiks Dirva ir kitais metais patys
taps jos skaitytojais.

Jei kiekvienas atsiųs tik vieną adresą — Dirvos
skaitytojų padvigubės ir laikraštis sustiprės.

I Š K I R P T I

DIRVA
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau siuntinėti Dirvą nuo
šios dienos iki 1978 m. sausio 1 d. už 1 dol. šiems asme-
nims:

Pavardė ir vardas

Adresas

Pavardė ir vardas

Adresas

"Ar turėsiu stiprių varžovų stalo tenise", — mąsto Glorija
Nešukaitytė. Pasaulio Lietuvių Sportinės Žaidynės (angliškai
Lithuanian World Games) įvyksta 1978 m. birželio 28 — liepos
3 d.d. Toronte, Kanadoje.